

Programma- begroting

2021-2024

Voorwoord

Onderweg naar inzicht en evenwicht

Aan de leden van de raad

Hierbij ontvangt u de begroting 2021 – 2024. Het werken aan deze begroting is een reis. Een reis met als gewenste eindbestemming een sluitende begroting van een gemeente die toekomstbestendig is, met een passende formatie en een betaalbare dienstverlening. Onduidelijk is nog of we deze eindbestemming gaan halen. Echter het bereiken van een doel begint met de eerste stap. En met het zorgen voor tussenstations.

De eerste tussenstop was het debat Waardevol Lopik in 2019. Uw raad heeft de waarden benoemd die bepalend zijn voor de gemeente Lopik. Om een toekomstbestendige en betaalbare gemeente te zijn is het nodig om inzicht in de (structurele) cijfers te hebben. Al een lange tijd is dat niet (volledig) gelukt. Er is met eigen en externe capaciteit hard gezocht naar de wereld achter de cijfers.

De tweede tussenstop was de Nota van Uitgangspunten. Hierin werd u inzicht gegeven in de stand van de begroting na de Voorjaarsnota. Daarnaast werd de routekaart door u vastgesteld om van inzicht naar evenwicht te gaan. Deze routekaart geeft de volgende tussenstations van onze reis aan.

De derde tussenstop is het vaststellen van de nota Afschrijvingsbeleid 2020 en de nota Weerstandvermogen en risico-beheersing 2020. De nota afschrijvingsbeleid geeft structuur aan het toerekenen van de kapitaallasten, waardoor er meer structureel evenwicht in de begroting komt.

De nota Weerstandvermogen en risicobeheersing geeft inzicht in de risico's die niet direct zijn belegd in de lopende begroting. Uw raad heeft aangegeven dat het streefcijfer van de weerstandratio 1 is.

De nu voorliggende begroting is de volgende tussenstop. Het is geen eindstation. De komende jaren zijn er nog veel (structurele) onzekerheden rond de rijksbijdragen. De herverdeling van de algemene uitkering wordt uitgesteld tot na de landelijke verkiezingen. Voor zover nu bekend moeten we rekening houden met een lagere algemene uitkering. Dit is niet verwerkt in de ramingen. Er vindt nog onderzoek plaats over de bijdrage voor de jeugdzorg.

In de begroting hebben we ook een inschatting gemaakt van de benodigde personele capaciteit. De vaste formatie is al jaren niet voldoende om de taken uit te voeren die aan ons zijn opgedragen. Om te voorkomen dat we net zoals in 2020 tussentijds bij u moeten komen met een verzoek om extra middelen hebben we de prognose volledig opgenomen in de begroting. Omdat dit nog niet het moment is om de formatie al structureel uit te breiden hebben we ervoor gekozen dit nagenoeg volledig incidenteel op te nemen.

Deze begroting is alleen sluitend te krijgen (zowel incidenteel als structureel) met bezuinigingen, stelposten en dekking uit reserves en voorzieningen. Dus geen structureel evenwicht.

Het opstellen van de begroting 2021 – 2024 is een strijd geweest tussen bestuurlijke dilemma's: het behouden van de belangrijke waarden en voorzieningen in onze gemeente en het vinden van voldoende dekking.

Ook is het evenwicht gezocht tussen het doorberekenen van de kosten naar de inwoner (tarieven en belastingen) en het bezuinigen op de dienstverlening. Wij hebben geprobeerd de maatschappelijke voorzieningen zoveel mogelijk te ontzien, zodat niet geheel afbreuk wordt gedaan aan de inzet van vrijwilligers.

We doen u ingrijpende voorstellen.

Echter wij zien dit als noodzakelijk om het eindstation te benaderen: een toekomstbestendige gemeente met een passende formatie en een betaalbare dienstverlening.

Lopik, 6 oktober 2020

Inhoudsopgave

Voorwoord.....	2
Inleiding.....	5
Leeswijzer	7
DEEL 1 PROGRAMMAPLAN.....	9
0. Bestuur en ondersteuning.....	10
1. Veiligheid.....	17
2. Verkeer, vervoer en waterstaat.....	20
3. Economie	23
4. Onderwijs	25
5. Sport, cultuur en recreatie	28
6. Sociaal Domein	31
7. Volksgezondheid en milieu	41
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing	46
DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN.....	51
DEEL 3 PARAGRAFEN	60
a. Lokale heffingen	61
b. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing.....	66
c. Onderhoud kapitaalgoederen	74
d. Financiering.....	76
e. Bedrijfsvoering.....	78
f. Verbonden partijen	83
g Grondbeleid.....	89
Bijlage	90
Wettelijke beleidsindicatoren	90

Inleiding

Financieel perspectief

De begroting 2021 sluit met een negatief saldo van afgerond € 2.640.000. In de Nota van Uitgangspunten 2021 is een negatief saldo gepresenteerd voor de begroting 2021 van circa € 2.300.000. In deze begroting is onder andere het effect van de meicirculaire 2020 verwerkt. Daarnaast is het effect van andere ontwikkelingen en raadsbesluiten verwerkt. Hieronder worden deze ontwikkelingen toegelicht:

Ontwikkeling na de voorjaarsnota

Omschrijving	L/B	2021	2022	2023	2024	I/S
Stand na voorjaarsnota 2020		-674	-715	-638	-654	S
a. Cao-ontwikkelingen	L	-453	-453	-453	-453	S
b. Ziekteverzuim	L	-50	0	0	0	I
c. Kapitaallasten	L	-67	-93	-287	-210	S
d. Verbonden partijen	L	-600	-552	-545	-569	S
e. Algemene Uitkering	B	-75	125	-16	3	S
f. Verkiezingen	L	-10	-10	-27	6	S
g. Onvoorzien	L	-200	0	0	0	I
h. Incidenteel P-budget	L	-887	0	0	0	I
i. Dekking P-budget	B	205	0	0	0	I
j. Tijdelijk P-budget omgevingswet	L	-170	0	0	0	I
k. Buigbudget Uitgaven	L	-400	0	0	0	I
l. Buigbudget inkomsten 2021	B	390	0	0	0	I
m. Subsidie de Schouw	L	-70	0	0	0	I
n. Inkomsten afvalstoffenheffing	B	329	329	329	329	S
o. Bijdrage werf	B	30	30	30	30	S
p. Minderpapier	L	-60	-60	-60	-60	S
q. PMD	B	65	65	65	65	S
r. Index OZB 1,7 %	B	45	45	45	45	S
s. Overig verschillen	L/B	13	-7	19	15	S
Stand begroting 2021 na mutaties		-2.639	-1.296	-1.538	-1.453	
Incidenteel		-	-	-	-	
Structureel		1.182	-	-	-	
		-1.457	-1.296	-1.538	-1.453	
Totaal		-2.639	-1.296	-1.538	-1.453	

Toelichting belangrijke mutaties:

- Meer personele lasten voornamelijk als gevolg van de cao-ontwikkeling;
- Het budget ziektevervangings is incidenteel verhoogd van €150.000 naar € 200.000;
- Als gevolg van het afschrijven van een aantal investeringen conform de nieuwe nota afschrijvingsbeleid zijn er in 2021 meer kapitaallasten;
- De bijdragen aan verbonden partijen zijn bijgesteld in deze begroting, conform de begrotingen 2021 van deze partijen;
- De meicirculaire is verwerkt in deze begroting. Dit is inclusief de stelpost btw-compensatiefonds in verband met de ruimte onder het plafond.

- f. De budgetten met betrekking tot de verkiezingen 2021, 2022 en 2023 zijn bijgesteld. De uitgaven als gevolg van coronamaatregelen tijdens de verkiezingen zijn nog niet bekend;
- g. Als gevolg van de ontstane onzekerheden is de post onvoorzien incidenteel verhoogd met € 200.000;
- h. Zoals in het voorwoord vermeld staat, hebben we in deze begroting een inschatting gemaakt van het benodigde personeel. Dit budget hebben we incidenteel opgenomen;
- i. Het bovenstaande incidenteel personeelsbudget hebben we gedeeltelijk incidenteel gedekt;
- j. Dit betreft een extra budget ten behoeve van de omgevingswet;
- k. In 2021 hebben we het buigbudget incidenteel verhoogd in verband met de ontwikkelingen op dit gebied;
- l. Aan de inkomstenkant hebben we het buigbudget conform de uitgave van het rijk naar boven bijgesteld;
- m. Voor 2021 wordt de subsidie aan de Schouw incidenteel verleend;
- n. Dit betreft de verhoging van de inkomsten afvalstoffenheffing¹ in verband met de stijging van de kosten;
- o. Deze mutatie heeft betrekking op de bijdrage in verband met het inleveren van afval op de werf;
- p. Lagere opbrengst oud papier als gevolg van ingezakte oud papierprijzen.
- q. De vergoedingen systematiek met betrekking tot Plastic of Metalen verpakkingen en Drinkpakken (PMD) is gewijzigd. Dit levert een voordeel op in onze begroting.
- r. Dit betreft de OZB-indexering conform de Nota van Uitgangspunten 2021.
- s. De post "overige verschillen" is een verzameling van verschillen die gering zijn van omvang en/of technisch van aard.

1^e begrotingswijziging 2021

Deze begroting is ten gevolge van de financiële ontwikkelingen niet sluitend gepresenteerd. Tegelijkertijd met deze begroting wordt aan uw raad de uitwerking van een aantal denkrichtingen aangeboden om te komen tot een meerjarig sluitende begroting. Dit wordt gepresenteerd als 1^e begrotingswijziging 2021 in het raadsvoorstel.

Financieel toezicht

De door de raad vastgestelde begroting 2021 dient vóór 15 november 2020 aan de provincie te worden toegestuurd ter goedkeuring. De provincie toetst of de gemeentebegroting voldoet aan de gestelde wettelijke eisen en provinciale regelgeving. De minste vorm van provinciaal toezicht is het zogenoemde repressief toezicht. Dit betekent dat een gemeente zonder voorafgaande goedkeuring van de provincie de begroting en begrotingswijzigingen kan uitvoeren. Daarbij is leidend dat de structurele lasten gedekt moeten zijn door structurele baten (materieel begrotingsevenwicht). Om in beeld te brengen of de begroting materieel in evenwicht is, moet het begrotingssaldo gecorrigeerd worden met het saldo van incidentele baten en lasten. In deel 2 van deze programmabegroting is extra informatie opgenomen om inzichtelijk te maken welk deel van het begrotingssaldo een structureel karakter heeft en welk deel van incidentele aard is. De financiële positie is toegelicht in deel 2 van deze begroting en de paragraaf weerstandvermogen.

¹ Bij de behandeling van de legesverordening 2021 in december 2020 wordt uw raad voorgesteld om het vastrecht/tarief met € 60 te verhogen.

Leeswijzer

De Programmabegroting bestaat uit drie onderdelen:

1. Programmaplan
2. Financiële begroting inclusief algemene dekkingsmiddelen
3. Paragrafen

Deel 1 Programmaplan

Een programma is een samenhangende verzameling van beleidsvelden, producten, activiteiten en geldmiddelen gericht op het bereiken van vooraf bepaalde beoogde effecten en/of doelen.

Indeling programma's

- 0 Bestuur en Ondersteuning
- 1 Veiligheid
- 2 Verkeer, vervoer en waterstaat
- 3 Economie
- 4 Onderwijs
- 5 Sport, Cultuur en recreatie
- 6 Sociaal Domein
- 7 Volksgezondheid en milieu
- 8 Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing

Een overzicht van alle programma's met de daaraan gerelateerde lasten en baten is in deel 2 van deze begroting opgenomen.

Opzet programma's

De programma's hebben een vaste opzet, waarbij de relatie wordt gelegd tussen gewenste maatschappelijke effecten, de activiteiten die daarvoor worden uitgevoerd en de middelen die daarvoor beschikbaar worden gesteld.

De opzet van de programma's ziet er als volgt uit:

- ✓ **Beschrijving van het programma**
- ✓ **Wat willen wij bereiken?**
Hierbij komen de programmaonderdelen en de daaraan gekoppelde doelstellingen aan de orde die een prioriteit hebben; in het bijzonder de beoogde maatschappelijke effecten worden daarbij in beeld gebracht.
- ✓ **Wat gaan we daarvoor doen?**
Dit onderdeel bevat de activiteiten voor het begrotingsjaar.

✓ **Wat mag het kosten?**

Dit geeft de baten en lasten van het programma weer en de ontwikkeling daarvan doormiddel van een financiële toelichting

✓ **Verbonden partijen**

Indien bij een programma sprake is van een verbonden partij, dan wordt in het programma aangegeven welke beleidsdoelen worden beoogd met de uitvoering door die verbonden partij.

Deel 2 Financiële begroting inclusief algemene dekkingsmiddelen

In dit deel wordt met name ingegaan op het financieel meerjarig perspectief van onze gemeente.

De financiële begroting bestaat uit:

- a. het overzicht van baten en lasten en de toelichting;
- b. de Balansprognose;
- c. een overzicht van de reserves en voorzieningen, inclusief de mutaties;
- d. een autorisatievoorstel voor de vervangingsinvesteringen;
- e. een uiteenzetting over de financiële positie;
- f. een overzicht van algemene dekkingsmiddelen;
- g. een toelichting op de post onvoorzien;
- h. een overzicht van incidentele baten en lasten.

Deel 3 Paragrafen

Naast de programma's dienen paragrafen in de programmabegroting opgenomen te worden. Het kenmerk van paragrafen is dat de aspecten daarvan ondersteunend zijn aan de uitvoering van de programma's en daardoor een meer algemeen karakter hebben.

De volgende paragrafen zijn opgenomen:

- a. Lokale heffingen.
- b. Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
- c. Onderhoud kapitaalgoederen.
- d. Financiering.
- e. Bedrijfsvoering.
- f. Verbonden partijen.
Deze paragraaf wordt beperkt tot kaderstelling en een samenvattend overzicht. Immers, de overige (inhoudelijke) informatie is opgenomen bij de programma's.
- g. Grondbeleid.

Bijlage Wettelijke beleidsindicatoren

Beleidsindicatoren zijn kengetallen die inzicht geven in de effectiviteit van het beleid. Het opnemen van de beleidsindicatoren maakt een vergelijking in de tijd en met andere gemeenten mogelijk. Een overzicht met de meeste actuele cijfers is als bijlage opgenomen.

DEEL 1 PROGRAMMAPLAN

0. Bestuur en ondersteuning

Beschrijving

Het programma bevat de kosten van de volgende onderdelen:

- * Bestuur.
Hieronder vallen de kosten van de bestuursorganen van de gemeente, alsmede de ondersteuning ervan.
- * Burgerzaken.
Dit betreft de specifieke dienstverlening voor onze inwoners.
- * Overhead.
Dit betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In de programma's worden de kosten van het primaire proces opgenomen. Voor een exacte uitwerking van de overhead in Lopik (wat valt er wel onder, wat niet) wordt verwezen naar de paragraaf Bedrijfsvoering.
- * Belastingen/Financiën.
Dit betreft het geheel aan (financiële) dekkingsmiddelen die beschikbaar zijn voor de realisering van de programma's. Het betreft met name OZB-opbrengsten en de algemene uitkering uit het Gemeentefonds.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn ten aanzien van:

- * Bestuur:
 - Een passend besluitvormingsproces met een betaalbaar voorzieningenniveau.
 - Betrokkenheid van onze inwoners bij het tot stand komen en uitvoeren van plannen in onze gemeente.
 - Kennis van en bekendheid over plannen, projecten en dienstverlening van onze gemeente bij inwoners, instellingen en bedrijven.
 - Bekend staan als een betrouwbare partner waar het gaat om samenwerking met welke partner dan ook.
 - De eigen identiteit van de gemeente bespreken bij de behandeling van de scenario's in maart 2021.
- * Burgerzaken:
 - Tevredenheid over de kwaliteit van de dienstverlening.
- * Personeel: een personeelsbestand dat passend is voor de doelstelling van de gemeente, waarbij we een organisatie willen zijn waar medewerkers zich kunnen ontwikkelen, maar ook waar ervaren collega's mogen excelleren
- * Belastingen/Financiën:
 - Een aanvaardbaar niveau van de lastendruk voor de inwoners.
 - Het streven naar een structureel sluitende meerjarenbegroting.
 - Een transparante bedrijfsvoering.

Wat gaan we daarvoor doen?

Bestuur

Communicatie

- Communicatie via de wekelijkse publicatie van de gemeentepagina in het plaatselijk weekblad, persgesprekken, persberichten, intranet en gemeentelijke website.
- Communicatie via social media gericht(er) toepassen.
- Digitale kanalen benutten als alternatief voor bijeenkomsten die niet door omstandigheden (zoals covid 19) kunnen plaatsvinden.
- Doorontwikkeling van het aantal digitale producten alleen wettelijk vereist (website).

Burgerparticipatie

Een algemeen bestuurlijk uitgangspunt is dat we meer verantwoordelijkheid willen geven aan en vertrouwen in inwoners en ondernemers: minder overheid, meer maatschappij. Dit betekent enerzijds dat inwoners, organisaties en ondernemers meer betrokken moeten worden bij besluitvormingsprocessen. Anderzijds betekent dit dat bestuur en ambtelijke organisatie ook meer aan de samenleving zullen moeten overlaten ('loslaten'). Hierbij is een goed samenspel tussen het college en de raad van belang, ieder vanuit zijn eigen rol.

Bestuurlijke samenwerking

De samenwerking in Lekstroomverband op het gebied van de drie decentralisaties verloopt naar wens. Deze samenwerking wordt de komende jaren doorontwikkeld. Nieuwe samenwerkingsverbanden of uitbreiding van bestaande samenwerkingsverbanden worden beoordeeld op basis van de criteria kwaliteit, kostenreductie en vermindering kwetsbaarheid. Hierbij wordt aangetekend dat niet elke samenwerking bij voorbaat aan alle criteria voldoet. De regionale Omgevingsagenda is opgesteld samen met de Lopikerwaard. Hier vallen de gemeenten Oudewater, Woerden, Montfoort en IJsselstein, HDSR en Lopik onder.

Burgerzaken

Dienstverlening

Bij de inrichting van onze organisatie willen wij de dienstverlening aan onze inwoners als uitgangspunt nemen. Strategische keuzes rondom dienstverlening en organisatie volgen nadat een scenario is bepaald door uw raad. Tot die tijd is budget een belangrijke randvoorwaarde in het bepalen van de (on)mogelijkheden. Ook in 2021 wordt de dienstverlening aangepast aan de beschikbare formatie en/of wordt krediet gevraagd om personeel in te huren om een minimaal niveau van dienstverlening te kunnen waarborgen. In termen van de Nota van Uitgangspunten is dit het inrichten dat door het college wordt uitgevoerd. Dit heeft gevolgen voor de klanten en voor de medewerkers. Zo worden bijvoorbeeld openings- of bereikbaarheidstijden teruggebracht om bezetting te kunnen garanderen en wordt er scherper ingeroosterd.

Personeel

Tevens wordt uw raad voorgesteld de (incidentele) extra middelen die nodig zijn om het minimum aan dienstverlening te kunnen waarborgen te realiseren. We nemen hiervoor de extra budgetten in 2020 voor personele kosten als uitgangspunt. Op enkele punten is sprake van "nieuwe noodzaak", dit wordt dan ook als zodanig toegelicht.

Voor wat betreft continuering van personeelsinzet conform 2019 en 2020, zal binnen dienstverlening hoofdzakelijk extra bemensing bij KCC/Burgerzaken/Dic, BSL, VTH en Buitendienst worden voorgesteld. Bij de diverse programma's zijn deze incidentele uitgaven opgenomen.

Voor het klantcontactcentrum (KCC), Burgerzaken (BZ) KCC/BZ/Documentaire informatievoorziening (Div) wordt extra ingezet op het onderdeelpostregistratie van Div i.c.m. beheerderschap van het zaakstelsel. Het nieuwe zaakstelsel vraagt om een andere inzet van medewerkers. Het p-budget is hiertoe niet toereikend. Daartoe wordt de extra inzet die reeds is aangetrokken gecontinueerd. Dit levert een incidentele last op van
Incidenteel € 55.000. **N € 55.000 incidenteel**

Verkiezingen

De volgende verkiezingen staan gepland:

- Tweede Kamerverkiezingen 2021 op 17 maart 2021; dit wordt een bijzondere verkiezing door de coronamaatregelen en de bijbehorende aanpassingen. De kosten hiervan zijn op dit moment nog niet bekend.
- Gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022.
- Provinciale verkiezingen in 2023
- Europese verkiezingen in 2024

Het budget van de verkiezingen blijkt jaarlijks onvoldoende. Daarom wordt het budget met € 10.000 structureel opgehoogd. Dit is nog exclusief eventuele extra kosten door Corona. **N € 10.000 structureel**

Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

De doorontwikkeling van de organisatie is gestagneerd door een overspannen arbeidsmarkt, het coronavirus, bezuinigingen en een niet-passende formatie.

De (waardevolle) loyaliteit van de medewerkers in Lopik maakt dat het pas na jaren duidelijk wordt dat er te weinig formatie is om de structurele taken uit te voeren. Daarnaast mist de organisatie op dit moment de strategisch denkkracht. Deze taak wordt ingevuld door het management. Het vormt een uitdaging om tijd en aandacht voor medewerkers te blijven borgen.

Bij de inrichting van de organisatie, na de keuze van het scenario, doen wij u voorstellen om strategische organisatie keuzes te maken. In deze begroting zijn er bij de verschillende programma's incidentele personele aanvullingen opgenomen. Dit is noodzakelijk om de organisatie te laten functioneren op het niveau van 2020.

De huidige bezetting van het team P&O is niet voldoende om bij te dragen aan vitale medewerkers en ondersteunen van de managers. Dit gaat o.a. over werving en selectie, geschillen met personeel (ziekte en ww) en verandering van de wetgeving

Om de interne organisatie te kunnen bedienen en om te kunnen meebewegen met de actualiteiten rondom Waardevol Lopik dient er een passende formatie te zijn bij de afdeling P&O. Voorstel is om de afdeling P&O (tijdelijk) uit te breiden met 1 fte. Dit betekent een incidenteel nadeel van € 100.000.

N € 100.000 incidenteel

Ziekteverzuim

Het budget voor ziekteverzuim is vorig jaar structureel in de begroting opgenomen. Dit is een bedrag van € 150.000. Nu blijkt dat ons ziekteverzuim de afgelopen jaren veel hoger is dan de 1,5 % willen wij dit reëler in de begroting zetten. Naast inzetten op gezond personeel, is het ook van belang om zieke collega's te vervangen zodat er niet te veel werkdruk bij de gezonde collega's komt te liggen. Hiertoe gaan we uit van een ziekteverzuimpercentage van 4 % (€ 400.000). Het percentage was in september 2020 overigens 6 % (landelijk gemiddelde bedraagt 4,8% bij gemeenten, bron A&O fonds 2020). De verwachting is dat dit risico zich niet volledig voordoet. Daarom stellen we voor om dit budget incidenteel te verhogen met € 50.000 van € 150.000 naar € 200.000. Dit betekent een incidenteel nadeel van € 50.000. Het resterende risico van € 200.000 wordt betrokken bij de risico paragraaf.

N € 50.000 incidenteel

“Binnen doen wat we buiten zeggen”

De ruggengraat van Dienstverlening ligt binnen, bij de afdeling Bedrijfsvoering.

De overhead (bedrijfsvoering) van een organisatie dient in verhouding te staan tot de omvang van de organisatie als geheel. De formatie bepaalt immers het aantal interne klanten en is daarmee de grootste werklustbepalende factor.

Een toename van de formatie bij de afdelingen SBP en Dienstverlening dient dus gevolgd te worden door een fte/middelen uitbreiding bij de afdeling Bedrijfsvoering. Meer mensen betekent meer advies en ondersteuning op de taakvelden Juridisch, Personeel en Organisatie, Financiën, Informatie en automatisering en Communicatie. Ook betekent dit meer bureaus, meer devices en zo meer, hier zijn dus ook middelen voor nodig. Ook deze coronatijd laat zien dat flexibiliteit van een afdeling Bedrijfsvoering randvoorwaardelijk is voor het doordraaien van het bedrijf als geheel.

Dit betekent dat bij elke nieuwe formatieplaats een bedrag van € 10.000 wordt geraamd voor de bedrijfsvoeringskosten die hiervoor worden gemaakt om voor de toekomst voldoende middelen te hebben om de nieuwe collega een passende werkplek en ondersteuning te geven.

Afhankelijk van de keuzes die we gaan maken voor de toekomst van Lopik, alsmede de wettelijke verplichtingen die op ons afkomen, moeten afdeling Bedrijfsvoering meebewegen met het bedrijf als geheel.

Informatie en automatisering (I&A)

De afdeling I&A is de ruggengraat van de organisatie en essentieel om de externe dienstverlening vorm te kunnen geven. In 2018 heeft uw raad het IBP (Informatiebeleidsplan) vastgesteld. Hiermee is de eerste aanzet gemaakt om “in control” te komen. Er is al veel gerealiseerd, maar informatiestromen stoppen nooit. Of externe ontwikkelingen dwingen ons of anders wel technische ontwikkelingen om te blijven investeren. Voor 2021 wordt voorgesteld de lijn van het IBP voort te zetten. Financieel betekent dit een bedrag van € 400.000 waarvan een incidenteel exploitatiebudget van € 160.000 en een investeringsbudget van € 240.000. De kapitaallasten van dit investeringsbudget van € 48.000 zijn vanaf 2022 structureel opgenomen in deze begroting.

N € 160.000 incidenteel

N € 48.000 structureel vanaf 2022

Belastingen/Financiën

Lastendruk

De Lopikse inwoners betalen voor de voorzieningen die hen ter beschikking staan. Daarbij wordt voor de riool- en de afvalstoffenheffing uitgegaan van kostendeckende tarieven. In de paragraaf lokale heffingen worden de lokale lasten verder toegelicht.

Financiën

De hoofddoelstelling is een sluitende begroting te presenteren. Daarnaast bewaken wij binnen dit programma de (financiële) soliditeit op langere termijn. Belangrijk hierbij is tijdig in te spelen op financiële ontwikkelingen in relatie tot de noodzaak voor het creëren van financiële ruimte voor inhoudelijke ontwikkelingen. Bij de Nota van Uitgangspunten 2021 hebben we uw raad geïnformeerd over de negatieve financiële ontwikkelingen voornamelijk in het Sociaal Domein. In het hoofdstuk "ombuigingen" hebben we een aantal denkrichtingen uitgewerkt ten behoeve van een meerjarig sluitende begroting.

Gemeentelijk vastgoed

Gemeentelijk vastgoed kan een middel zijn om bepaalde voorzieningen te faciliteren en is geen doel op zich. De gemeente is eigenaar van de gebouwen en zorgt voor de beschikbaarheid van de voorziening. Voor de sportzaal in Polsbroek wordt onderzocht of er vorm van zelfbeheer mogelijk is.

Wat mag het kosten?

Bestuur en ondersteuning <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	-8.477	-9.367	-8.845	-8.352	-8.533	-8.503
Baten	26.123	27.834	23.637	23.782	23.775	23.774
Totaal	17.646	18.467	14.793	15.430	15.241	15.270
Bestuur en ondersteuning <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten per taakveld						
Bestuur	-921	-904	-934	-934	-934	-934
Resultaat van de rekening van baten en lasten	-587	0	0	0	0	0
Burgerzaken	-140	-83	-98	-98	-115	-82
Beheer overige gebouwen en gronden	-114	-168	-162	-161	-161	-161
Overhead	-5.592	-5.983	-6.247	-5.791	-5.791	-5.791
Treasury	0	0	0	0	0	0
OZB woningen	-194	-195	-194	-204	-206	-209
OZB niet-woningen	0	0	0	0	0	0
Belastingen Overig	0	-1	-1	-1	-1	-1
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	0	0	0	0	0	0
Overige baten en lasten	-105	-37	-684	-638	-802	-802
Totaal	-7.651	-7.371	-8.320	-7.827	-8.009	-7.979
Baten per taakveld						
Bestuur	21	0	0	0	0	0
Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0
Burgerzaken	198	204	204	204	204	204
Beheer overige gebouwen en gronden	168	1.456	190	185	185	185
Overhead	68	40	40	40	40	40
Treasury	87	-16	70	70	70	70
OZB woningen	2.064	2.210	2.244	2.244	2.244	2.244
OZB niet-woningen	766	644	655	655	655	655
Belastingen Overig	95	82	89	91	91	91
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	18.401	18.900	19.406	19.719	19.712	19.731
Overige baten en lasten	402	251	329	329	329	329
Totaal	22.269	23.771	23.227	23.538	23.531	23.550
Totaal saldo van lasten en baten	14.618	16.400	14.907	15.711	15.522	15.571
Toevoegingen en onttrekkingen reserves						
Toevoegingen aan reserves	-826	-1.997	-525	-525	-525	-525
Onttrekkingen aan reserves	3.854	4.063	410	244	244	224
Totaal	3.028	2.066	-115	-280	-281	-301
Resultaat	17.646	18.467	14.793	15.430	15.241	15.270

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging.

Lasten:

In 2021 zijn de lasten gestegen met circa € 950.000 op dit programma. Dit is voornamelijk te wijten aan de volgende mutaties:

- Incidentele capaciteit € 315.000;
- Budget wijkregisseur €83.000;
- Verhoging post onvoorzien met € 200.000;
- Taakmutaties algemene uitkering € 120.000;
- Meer kapitaallasten in verband met het nieuwe afschrijvingsbeleid € 240.000.

Baten:

In 2021 zijn de baten met circa € 540.000 gedaald. Dit is voornamelijk te verklaren doordat in 2020 een incidentele opbrengst van € 1,2 mln. geraamd staat in verband met de verkoop van MOB-complex.

Verbonden partijen:

Belasting samenwerking gemeenten & hoogheemraadschap Utrecht (BghU)

De BghU is een belastingsamenwerking tussen de gemeenten Bunnik, De Bilt, Houten, Lopik, Nieuwegein, Utrecht, Utrechtse Heuvelrug, Zeist, Stichtse Vecht en het Hoogheemraadschap de Stichtse Rijnlanden. De BghU is een publieke, uitvoerende en dienstverlenende organisatie die op basis van maatschappelijk algemeen aanvaarde bedrijfseconomische principes wordt geleid. Door de BghU worden vrijwel alle belastingtaken van de deelnemers uitgevoerd. Het betreft voor het hoogheemraadschap de uitvoering van de zuiveringsheffing, de verontreinigingsheffing en de watersysteemheffing en voor gemeenten met name de onroerendezaakbelasting (OZB), de rioolheffing en afvalstoffenheffing. Daarnaast voert de BghU ook andere belastingtaken uit zoals hondenbelasting, toeristenbelasting, leges, precariobelasting, etc. Verder verzorgt de BghU voor alle gemeentelijke deelnemers de uitvoering van de basisregistratie Waardebepaling Onroerende Zaken (Wet WOZ) en voor de gemeente Lopik de basisadministratie adressen en gebouwen (BAG).

1. Veiligheid

Beschrijving

Dit programma bevat de wettelijke taken op het gebied van openbare orde en veiligheid, brandweer en crisisbeheersing. Daarnaast voert Lopik eigen beleid ten aanzien van het verbeteren van sociale veiligheid en het verminderen van criminaliteit en overlast door samenwerking aan te gaan met veiligheidspartners.

Wat willen we bereiken?

Het beoogde maatschappelijk effect en het doel is:

1. Een veilige woon- en leefomgeving.
2. Het terugdringen van criminaliteit en overlast.
3. Een adequate crisisbeheersing.

Wat gaan we daarvoor doen?

Openbare orde en veiligheid

De regionaal vastgestelde Veiligheidsstrategie geldt voor de periode 2019 – 2022.

De prioriteiten in deze veiligheidsstrategie zijn:

- georganiseerde ondermijnende criminaliteit;
- effectieve verbinding veiligheid en zorg;
- cyberveiligheid.

Wat betreft de georganiseerde criminaliteit geldt voor de gemeenten in Utrecht-west een specifieke focus op risicolocaties.

Lokaal wordt uitvoering gegeven aan het vastgestelde Integraal Veiligheidsplan (IVP) en het bijbehorende jaarplan. In aansluiting op de regionaal gestelde prioriteit ligt de focus op drugs en drugsgerelateerde criminaliteit.

Regionale brandweer

De Veiligheidsregio Utrecht (VRU) heeft voor de periode 2020-2023 een nieuw beleidsplan opgesteld. Dit beleidsplan vloeit voort uit het vastgestelde Regionale risicoprofiel en omvat naast de beleidsambitie en de beleidsdoelstellingen tevens een dekkingsplan (niet vernieuwd), een regionaal crisisplan en een opleidings-, trainings- en oefenings- (OTO) beleidsplan. De concrete activiteiten worden uitgewerkt in de jaarlijkse Kadernota en programmabegroting.

Crisisbeheersing

De Coronacrisis heeft duidelijk gemaakt dat crisisbeheersing een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke dienstverlening is, die in geval van crisis een bovenmatige inzet vergt, terwijl formatief gezien maar beperkte ambtelijke capaciteit beschikbaar is. Met een flexibele inzet is de uitvoering van deze taak mogelijk geweest, maar dit heeft wel consequenties gehad voor een (beperkte) uitvoering van andere (o.a. openbare orde-) taken. Daarnaast is als gevolg van Corona het opleidings- en oefeningsprogramma van alle medewerkers in de crisisbeheersing in tijd doorgeschoven. Een oefening voor het gemeentelijk beleidsteam (GBT) staat gepland in januari 2021.

Toezicht en Handhaving / BOA

Binnen gemeente Lopik wordt ingezet op toezicht en handhaving. Dit wordt verder toegelicht in programma 7. Ook de BOA maakt hier onderdeel van uit. Met stevig prioriteren worden de effectieve uren ingezet. Op prioriteiten, die door het college zijn vastgesteld wordt ingezet; onder meer hennepkwekerijen, overlast op straat, (middel)grote evenementen en parkeren. Op andere zaken, zoals alles dat met de Afvalstoffenverordening of jeugd- en woonoverlast te maken heeft, niet. In een raadsinformatiebijeenkomst bent u hierover geïnformeerd.

Wat mag het kosten?

Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	-1.203	-1.262	-1.283	-1.281	-1.281	-1.281
Baten	6	7	7	7	7	7
Totaal	-1.197	-1.255	-1.276	-1.274	-1.274	-1.274
Veiligheid (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten per taakveld						
Crisisbeheersing en brandweer	-953	-1.009	-1.030	-1.028	-1.028	-1.028
Openbare orde en veiligheid	-250	-252	-253	-253	-253	-253
Totaal	-1.203	-1.262	-1.283	-1.281	-1.281	-1.281
Baten per taakveld						
Crisisbeheersing en brandweer	0	0	0	0	0	0
Openbare orde en veiligheid	6	7	7	7	7	7
Totaal	6	7	7	7	7	7
Resultaat	-1.197	-1.255	-1.276	-1.274	-1.274	-1.274

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging.

Lasten:

In 2021 zijn de lasten met € 94.000 gestegen dit komt voornamelijk door een overheveling van incidenteel budget van circa € 73.000 naar programma 0. "Bestuur en ondersteuning" en meer bijdrage aan Veiligheidsregio van circa € 20.000.

Baten:

Er zijn geen mutaties te noemen.

Verbonden partijen:

Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Utrecht (VRU):

Binnen de Veiligheidsregio Utrecht (VRU) werken de 26 Utrechtse gemeenten samen op het gebied van brandweezorg, (gemeentelijke) crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening aan een veiligere regio Utrecht. De VRU vormt de spil in een sterk netwerk van

partners, zoals politie, defensie, gemeenten, ministeries, provincies, waterschappen, Rijkswaterstaat, geneeskundige partners en natuurbeheer.

Brandweezorg

Tijdens calamiteiten en incidenten zorgt de brandweer voor het bestrijden van brand en uitstoot van gevaarlijke stoffen en het redden en ontsmetten van mens en dier. Daarnaast zorgt de brandweer voor brandpreventie en veiligheidsadvies. De VRU coördineert de regionale activiteiten van de brandweer ter voorkoming van en ter voorbereiding op grootschalige incidenten en crises. De VRU coördineert deze activiteiten in samenwerking met andere hulpverleningsdiensten en partners.

Gemeentelijke crisisbeheersing

Gemeenten spelen een essentiële rol binnen de crisisbeheersing. De gemeente voert diverse crisisbeheersingsprocessen uit, zoals het opvangen en verzorgen van evacués, het informeren van de inwoners en het voorzien in primaire levensbehoeften zoals water en huisvesting. De VRU ondersteunt de gemeenten bij de voorbereiding op deze crisisbeheersingsprocessen.

Geneeskundige hulpverlening

De Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR) houdt zich bezig met de coördinatie van de inzet van geneeskundige hulpverlening bij grootschalige incidenten. De hulpverlening gebeurt door de individuele geneeskundige hulpverleningsdiensten, zoals ambulancediensten, ziekenhuizen, GGD'en, huisartsen etc. Bij grootschalige incidenten zorgt de GHOR voor de coördinatie van de samenwerking tussen al deze betrokken hulpverleningsdiensten.

2. Verkeer, vervoer en waterstaat

Beschrijving

Dit programma richt zich primair op (het onderhoud van) de fysieke leefomgeving. Er is sprake van een sterke relatie met de paragraaf Kapitaalgoederen.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn:

1. een veilige, functionele, leefbare en goed onderhouden openbare ruimte, die past bij de eisen en wensen van deze tijd.
2. een goed functionerend watersysteem.

Wat gaan we daarvoor doen?

Wegbeheer

De gemeente heeft als wegbeheerder vanuit de Wegenwet de zorgplicht voor wegverhardingen. Wegbeheer bestaat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen.

1. Schoonhouden van wegen.
2. Klein onderhoud, zoals repareren van schades, verzakkingen en wegherstel na aanleg nutsvoorzieningen.:
3. Groot onderhoud; zoals het herstel van gehele wegvakken zonder fundering en/of verkeerskundige aanpassingen.
4. Wegreconstructie; zoals het herstel van gehele wegvakken, inclusief fundering en/of verkeerskundige aanpassingen. Wegreconstructies worden in de basis integraal met andere beheerdisciplines voorbereid.

Wegen en bermen worden beheerd op basis van het Meerjaren Onderhoudsplan Wegen (MJOP wegen). Ieder jaar wordt de staat van het wegenareaal geïnspecteerd. Op basis van deze inspectie wordt de onderhoudsplanning van het MJOP wegen geactualiseerd. De concrete projecten en onderhoudswerkzaamheden worden in het eerste kwartaal van ieder jaar via de jaarschijf aan de raad voorgelegd.

De achterstanden en geconstateerde achteruitgang van het wegenareaal worden meegenomen in het nieuwe op te stellen MJOP. In 2021 wordt, conform de door uw raad vastgestelde routekaart, het MJOP wegen, gelijktijdig met het Verbreed Gemeentelijk Rioolplan (VGRP) en andere MJOP's geactualiseerd. In de huidige arbeidsmarkt lukt het niet om vacatures in te vullen met de benodigde kwaliteiten en expertise, waardoor we hogere incidentele lasten hebben op personeel van € 78.000. Deze worden gedekt vanuit de reserve wegen. De overige kosten met betrekking tot riolering worden incidenteel gedekt vanuit de voorziening riolering. - Hiermee stellen we de MJOP's openbare ruimte op in 2021. Dan kan ook een betere duiding gegeven worden aan het beheerniveau dat u als Raad wilt en welke middelen daarbij horen.

Budgettair neutraal

Beheer kunstwerken

Onder kunstwerken vallen alle bruggen en grote duikers. Kunstwerken worden beheerd op basis het Meerjaren Uitvoeringsprogramma Kunstwerken (MJUP kunstwerken). In 2019 en 2020 is gewerkt aan de voorbereidingen en inspecties voor het opstellen van een nieuw MJUP kunstwerken. In 2021 wordt het MJUP kunstwerken ter vaststelling aan de raad aangeboden. Het jaar 2020 en 2021 staat tevens in het teken van de vervanging van zes zware verkeersbruggen.

Beheer openbare verlichting

In 2018 zijn nieuwe raamovereenkomsten gesloten voor het beheer, het onderhoud en vervangingen van de openbare verlichting. Het vernieuwen en verduurzamen van de openbare verlichting wordt uitgevoerd conform het door de gemeenteraad vastgestelde (ambitieuze) scenario. In 2018 t/m 2020 is een start gemaakt met het vervangingsprogramma openbare verlichting. Vervangingen worden zoveel mogelijk gecombineerd met de uitvoering van projecten wegen en riool.

Beheer oevers en beschoeiing

Oevers en beschoeiingen worden beheerd op basis van het Meerjaren Onderhoudsplan oevers (MJOP oevers). Het beleid van de gemeente Lopik is om te streven naar zoveel mogelijk natuurlijke oevers, bij voorkeur zonder beschoeiing, en indien wel nodig met onderwaterbeschoeiing. In 2020 is de eerste fase van het vervangingsprogramma uitgevoerd. Fase 2 is in 2020 opgestart en loopt door in 2021. Bij het actualiseren van het MJOP wegen wordt ook het MJOP oevers tegen het licht gehouden. Vanuit de wens om meer projectmatig en integraal te werken worden werkzaamheden aan wegen en beschoeiingen waar mogelijk gecombineerd in een project.

Beheer watergangen en oppervlaktewater

In het Verbreed Gemeentelijk Rioolplan (VGRP), programma 7, is ook het beheer van watergangen en oppervlaktewater opgenomen die in eigendom zijn van de gemeente. In 2021 wordt een baggerplan opgesteld in afstemming met het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden.

Verkeersveiligheid

Door haar uitgestrekte karakter heeft de gemeente Lopik een zeer breed wegennet, variërend van gestrekte asfalt linten, tot kruip-door-sluip-door wegen in de kernen. Door het landelijke, gevarieerde en uitgestrekte karakter heeft het wegennet ook een hoge vermenging van verschillende typen weggebruikers. Daarnaast zorgt de steeds intensievere belasting van het wegennet in de gemeente Lopik voor de nodige uitdagingen.

Veiligheid is deels een subjectief begrip en gaat vaak hand in hand met de kwaliteit van de leefomgeving. Door wegvakken anders in te richten proberen we hierin de veiligheid en leefkwaliteit te verbeteren. De formatie voor een verkeerskundige vullen we in 2021 grotendeels anders in t.b.v. een werkvoorbereider. Verkeerskundige aanpassingen worden waar mogelijk integraal meegenomen in reconstructieprojecten.

Wat mag het kosten?

Verkeer, vervoer en waterstaat (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	-2.745	-3.150	-2.133	-2.063	-2.073	-2.067
Baten	20	29	29	29	29	7
Totaal	-2.725	-3.121	-2.104	-2.034	-2.044	-2.060

Verkeer, vervoer en waterstaat (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten per taakveld						
Verkeer en vervoer	-2.728	-2.924	-2.023	-1.953	-1.964	-1.957
Economische havens en waterwegen	-17	-226	-110	-110	-110	-110
Totaal	-2.745	-3.150	-2.133	-2.063	-2.073	-2.067
Baten per taakveld						
Verkeer en vervoer	20	29	29	29	29	7
Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0
Totaal	20	29	29	29	29	7
Resultaat	-2.725	-3.121	-2.104	-2.034	-2.044	-2.060

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging.

Lasten:

In 2021 dalen de lasten op dit programma met circa € 1 mln. Dit is voornamelijk veroorzaakt door het niet opnemen van de stelpost meerjaren Onderhoudsplannen (MJOP's) van € 650.000 in 2021. Deze post wordt betrokken bij de opstelling van de MJOP's. Daarnaast staan in 2020 voorbereidingsbudgetten en meer kapitaallasten geraamd. In 2021 is een incidenteel budget van € 78.000 toegevoegd ten behoeve van het opstellen van de genoemde MJOP's. Dit budget wordt gedekt vanuit de reserve wegen.

Baten:

Er zijn geen mutaties te noemen.

3. Economie

Beschrijving

Dit programma regelt de inzet van de gemeente Lopik op het terrein van recreatie en toerisme en het beleid en de activiteiten om de lokale economie te stimuleren. Er zijn nauwe relaties tussen dit programma en programma 8 voor wat betreft de ruimtelijke omgeving waarbinnen economische bedrijvigheid kan plaatsvinden.

Wat willen we bereiken?

Het beoogde maatschappelijke effect en doel is:

- het versterken van de lokale en regionale economie.

Wat gaan we daarvoor doen?

We zetten in op het faciliteren en stimuleren van economische ontwikkelingen en werkgelegenheid. We spelen in op lokale en regionale ontwikkelingen vanuit een goed contact met het lokale bedrijfsleven en ondernemers op het gebied van recreatie en toerisme.

Daarnaast worden er initiatieven ondersteund die gericht zijn op de verbetering van de leefbaarheid en aantrekkelijkheid van het gebied.

We richten ons op de volgende prioriteiten:

- de inbreng in de REP (ruimtelijk economisch perspectief) via de Regionale omgevingsagenda Lopikerwaard;
- het onderdeel wonen en werken van de POVI (provinciale omgevingsvisie);
- Economische afstemming in de U10/U16;
- Vertegenwoordiging binnen recreatieschap Stichtse Groenlanden;
- Leveren wij een actieve bijdrage in het Platform Utrechtse Waarden om de Utrechtse Waarden vitaal te houden en op de kaart te zetten
- het afronden van de paragraaf economie in het bestemmingsplan landelijk gebied;
- onderhouden contacten met het lokale bedrijfsleven.

Wat mag het kosten?

Economie <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	-1	-83	-49	-49	-49	-49
Baten	57	49	49	49	49	49
Totaal	56	-35	0	0	0	0
Economie <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten per taakveld						
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-1	-83	-49	-49	-49	-49
Economische promotie	0	0	0	0	0	0
Totaal	-1	-83	-49	-49	-49	-49
Baten per taakveld						
Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	14	11	11	11	11	11
Economische promotie	43	38	38	38	38	38
Totaal	57	49	49	49	49	49
Resultaat	56	-35	0	0	0	0

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging.

Lasten:

In 2020 is een incidenteel budget m.b.t. capaciteit geraamd van circa € 34.000. Dit verklaart de daling van de uitgaven in 2021 met hetzelfde bedrag.

Baten:

Er zijn geen mutaties te noemen.

Verbonden partijen:

Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Het takenpakket van het recreatieschap betreft in hoofdlijnen het ontwikkelen, aanleggen, beheren en exploiteren van openbare openlucht recreatieterreinen (bijvoorbeeld Salmsteke) en routes.

Het werkgebied van Recreatieschap Stichtse Groenlanden is landschappelijk gevarieerd: uitgestrekte veenweidegebieden in het westelijke deel van de provincie, het weidegebied ten noorden van de stad Utrecht, agrarische gebieden en de noordoever van de Lek met zijn prachtige uiterwaarden.

4. Onderwijs

Beschrijving

De gemeentelijke verantwoordelijkheid voor onderwijs heeft betrekking op:

- zorg voor onderwijshuisvesting;(nieuwbouw en levensduur verlengende renovatie)
- uitvoeren van het lokaal onderwijsbeleid (inclusief leerplicht);
- uitvoeren van het onderwijskansenbeleid;
- stimuleren van persoonlijke ontwikkeling van diverse doelgroepen (volwasseneneducatie);
- stimuleren van kunst- en cultuureducatie en natuur- en milieueducatie.

Voor wat betreft voortgezet en beroepsonderwijs wordt nauw samengewerkt in regionaal Lekstroom-verband.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn:

1. randvoorwaarden bieden voor een kwalitatief goed onderwijsaanbod voor jong en oud;
2. het bieden van onderwijskansen in de voor- en voerschoolse periode;
3. bestrijden van ongeoorloofd schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten;
4. adequate huisvesting voor het basisonderwijs;
5. terugdringen van laaggeletterdheid en stimuleren van leesplezier.

Wat gaan we daarvoor doen?

Passend onderwijs

Het is onze ambitie dat alle kinderen uit de gemeente Lopik onderwijs kunnen volgen op een voor hen passende school in de eigen omgeving. Binnen het regulier basisonderwijs is dit mogelijk, maar voor het speciaal (basis)onderwijs moeten kinderen gebruik maken van onderwijs buiten onze gemeente. Voor voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs geldt dat de Lopikse jongeren gebruik maken van het onderwijsaanbod in de regio. Om die reden is het van belang om, ook in 2021, in het lokale en regionale veld optimaal samen te werken, om onze jeugd optimale onderwijskansen te bieden.

Onderwijsachterstandenbeleid

Op 1 januari 2019 is een nieuwe periode gemeentelijk onderwijsachterstanden gestart voor 4 jaar.

De wettelijke verplichting per 1 januari 2020 om een aanbod van 16 uur per week te realiseren voor iedere doelgroep peuter was uitgesteld naar 1 augustus 2020.

Er worden hogere eisen gesteld aan de pedagogisch medewerkers. Per 1 januari 2022 moet een pedagogisch medewerker voerschoolse educatie (VE) in het bezit zijn van een hbo werk- en denkniveau.

Er is veel aandacht voor de kwaliteit van de voerschool. Ook wij blijven investeren in de voerschoolse periode. Alle peuters in de leeftijd van 2 tot 4 jaar kunnen deelnemen aan een voerschools programma binnen de kinderopvang. Dit gebeurt op basis van de regeling 'tegemeetkoming kosten voerschoolse educatie Lopik'.

In 2019 is gestart met de Peutermonitor. Het systeem geeft goed inzicht in de financiële verantwoording en in het (non)bereik van peuters. Er is (nog) geen 100% bereik. Het streven is om de komende jaren het bereik te verhogen. Er wordt extra ingezet op een groter bereik van de geïndiceerde peuters.

Dit beleid wordt bekostigd uit de specifieke uitkering gemeentelijk onderwijswachterstandenbeleid. Voor deze regelgeving geldt een SISA-verantwoording. Aangevoerd moet worden dat de gelden besteed zijn aan het specifieke doel: Gemeentelijk Onderwijsachterstandenbeleid.

Onderwijshuisvesting

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) onderwijs van onze gemeente is aan herijking toe. Gelet op de voorstellen die de VNG samen met de PO- en VO-raad heeft gedaan aan de minister willen wij in overleg met de schoolbesturen hier in ons nieuwe IHP alvast op anticiperen.

De voorstellen zijn:

- in de Wet Primair Onderwijs (WPO) te regelen dat gemeenten een meerjarig Integraal Huisvestingsplan (IHP) vaststellen, waarvan de eerste vier jaar juridisch verplichtend zijn met een doorkijk naar de komende 16 jaar;
- het investeringsverbod voor schoolbesturen in het primair onderwijs op te heffen en
- in de WPO de voorziening renovatie op te nemen als alternatief voor vervangende nieuwbouw waarbij de levensduur van het gebouw tenminste met 25 jaar wordt verlengd.

In 2021 wordt (in principe) het nieuwe IHP, inclusief financiële paragraaf, aan uw raad ter vaststelling aangeboden. De verwachting is dat dit de komende vier jaren niet leidt tot investeringen door de gemeente.

Tegelijkertijd met het voorstel van het IHP doen wij u – in overleg met de schoolbesturen – een voorstel voor de actualisering van de Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs.

In 2021 willen wij de voormalige Eben Haezerschool in Jaarsveld verkopen. De verwachting is dat in het najaar van 2020 de school door het schoolbestuur wordt terug geleverd aan de gemeente.

Aanpak laaggeletterdheid en leesbevordering

Eind 2016 is het “Plan van aanpak laaggeletterdheid en leesbevordering 2017-2020” vastgesteld in de raad. Door de maatregelen rond het Coronavirus gingen de scholen en bibliotheek dicht, waardoor de werkzaamheden/dienstverlening in 2020 stil zijn komen te liggen. Om deze reden kan het project in 2020 niet goed geëvalueerd worden en is er besloten om het project “Lezen is de basis” met een jaar te verlengen. In 2021 wordt geëvalueerd of en in hoeverre het voortzetten van deze aanpak wenselijk is. Wij zetten met de uitvoering van dit plan stevig in op het signaleren en terugdringen van laaggeletterdheid, alsmede op het stimuleren van leesplezier bij kinderen.

Leerlingenvervoer

Op grond van de verordening draagt de gemeente zorg voor adequaat vervoer van leerlingen naar het basisonderwijs, speciale school voor basisonderwijs, speciaal onderwijs, voortgezet speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs, tegen zo beperkt mogelijke kosten. De uitvoer van de regeling is bij het BSL belegd

Jongerenloket (WIL/RMC)

Het Jongerenloket is de toegangspoort voor (kwetsbare) jongeren in de Lekstroomgemeenten als het gaat om (ondersteuning naar) onderwijs, werk en inkomen. In het loket werken de Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) en WIL samen, ieder op basis van eigen expertise en wettelijke taken. Het Jongerenloket bundelt regionaal kennis en expertise die lokaal kan worden ingezet. De extra inzet RMC wordt gecontinueerd gedurende

een periode van 3 jaar (van 2019 tot en met 2021). Uiterlijk in 2021 wordt besloten over het verder continueren van de middelen voor het RMC.

Wat mag het kosten?

Onderwijs (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	-1.346	-1.408	-1.348	-1.312	-1.312	-1.307
Baten	234	309	309	309	309	309
Totaal	-1.112	-1.099	-1.039	-1.002	-1.002	-998

Onderwijs (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten per taakveld						
Onderwijshuisvesting	-447	-417	-416	-393	-393	-389
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	-899	-991	-932	-919	-919	-919
Totaal	-1.346	-1.408	-1.348	-1.312	-1.312	-1.307
Baten per taakveld						
Onderwijshuisvesting	4	0	0	0	0	0
Onderwijsbeleid en leerlingenzaken	230	309	309	309	309	309
Totaal	234	309	309	309	309	309
Resultaat	-1.112	-1.099	-1.039	-1.002	-1.002	-998

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging.

Lasten:

In 2020 is een incidenteel budget ten behoeve van capaciteit geraamd van circa € 60.000. Dit verklaart de daling van de uitgaven in 2021 met hetzelfde bedrag.

Baten:

Er zijn geen mutaties te noemen.

5. Sport, cultuur en recreatie

Beschrijving

Met dit programma wordt invulling gegeven aan het brede begrip leefbaarheid en het welbevinden van de inwoners van de gemeente Lopik. Sport, cultuur, bibliotheek en openbaar groen zijn de elementen die bijdragen aan de leefbaarheid.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn:

1. het behoud van de leefbaarheid in de kernen en het welbevinden van de inwoners van de gemeente Lopik;
2. een kwalitatief hoogwaardig en op maat aangeboden welzijnsaanbod realiseren, passend binnen het Sociaal Domein;
3. de regie voeren op sport, welzijn en cultuur in samenwerking met de ketenpartners.
4. het verbeteren van de biodiversiteit in de gemeente Lopik.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inzet van brede impuls combinatiefuncties:

De gemeente Lopik doet ook in 2021 mee aan het programma Sport en Bewegen in de Buurt door middel van de Brede impuls combinatiefuncties. De combinatiefunctionaris maakt een verbinding tussen enerzijds sport- en beweegaanbieders (zoals sportverenigingen en vakleerkrachten sport op scholen) en anderzijds sectoren zoals welzijn, gezondheidszorg, bedrijven, kinderopvang, jeugdzorg en onderwijs.

Bibliotheekdiensten

De overeenkomst met Karmac is tot 31 december 2021 verlengd. In 2021 vindt er een evaluatie plaats op basis waarvan een besluit wordt voorbereid over het beheer van de bibliotheekvoorzieningen vanaf 2022.

Dorpshuis De Schouw

In samenspraak met het bestuur onderzoeken we hoe we de kosten kunnen beperken en de inkomsten (bar/zaalverhuur) kunnen vergroten. Aangezien in september 2020 vanwege corona geen evaluatie heeft kunnen plaats vinden, wordt voor 2021 de bijdrage van 2020 voorgesteld. Dit levert een maximale subsidie op van € 70.000.

N € 70.000 incidenteel

Subsidiebeleid en Algemene subsidieverordening Lopik

Sociaal culturele voorzieningen zijn van belang voor de leefbaarheid van de kernen. De raad stelt jaarlijks de subsidieplafonds per deelverordening van de Algemene Subsidie Verordening vast. Daarnaast is een aantal subsidies vast in de begroting opgenomen. Dit betreft de (semi)professionele organisaties. Met deze begroting wordt conform de Nota van Uitgangspunten 2021 het subsidieplafond voor 2021 vastgesteld door uw raad.

Sport

Vanuit het positieve gezondheidsbeleid vindt sportstimulering plaats. Concrete maatregelen worden gepresenteerd in het Sport- en gezondheidsbeleid en is in de begroting opgenomen. Daarnaast organiseren we vrijwilligers-ondersteuning, bijvoorbeeld via Team Sportservice Lopik, om sportverenigingen te faciliteren in hun zoektocht naar vrijwilligers.

Openbaar Groen

Personeel – buitendienst

Voor de minimaal noodzakelijke inzet binnen groen dient het budget voor capaciteit bij groen opgehoogd te worden met € 34.000. Voorgesteld wordt dit als incidenteel voor 2021 op te nemen. Ook voor afval/reiniging dient eenzelfde ophoging te zijn. Dit wordt in programma 7, onderdeel afvalverwijdering, toegelicht.

N 34.000 incidenteel

Openbaar Groen

Op basis van het huidige meerjarenplan (MJOP) groen wordt het openbaar groen voornamelijk in eigen beheer onderhouden. We proberen de kwaliteit van de groenvakken te verbeteren, dit binnen het beperkte budget.

De bemensing van het beheer en onderhoud met vaste formatie is zodanig klein dat collega's worden geschoven naar de huisvuilinzameling en afvalbrenstation als het daar te druk wordt, want deze taken zijn wettelijk (en noodzakelijk voor de volksgezondheid). Tevens dient formatie beschikbaar te zijn voor de bezetting van de gladheidbestrijding en de calamiteitendienst. Groenonderhoud is de sluitpost. Dit levert geen fijne beeldkwaliteit op. Wel proberen we de veiligheid op het openbaar groen te allen tijde te garanderen (denk aan brandnetels over voetpaden, zichtlijnen bij kruisingen).

Areaal en MJOP

Het budget is mede beperkt omdat in de afgelopen jaren de groei (het areaal) van de gemeente niet is meegenomen in de onderhoudsbudgetten. Nieuwe woonwijken zorgen voor meer onderhoudskilometers en dan moet u als raad de keuze maken of het onderhoudsbudget verdelen over meer kilometers of de extra inkomsten die ervoor staan in de algemeen uitkering toe te rekenen aan het onderhoudsbudget. Er is de afgelopen decennia veelal niet (bewust) gekozen om de arealuitbreidingen ook in de begroting te verwerken. De extra bijdrage algemene uitkering die hiervoor bedoeld is derhalve in de algemene middelen gevloeid.

In 2021 wordt het MJOP opgesteld. Dan kan ook een betere duiding gegeven worden aan het beheerniveau dat uw raad wenst en welke middelen daarbij horen.

Bij reconstructieprojecten wordt het verbeteren van de groenvakken integraal meegenomen. Daarnaast wordt een aantal groenvakken met een te lage kwaliteit verbeterd. We streven naar het creëren van robuuste groenvakken met een hoge ecologische waarde, die tevens goed onderhoudbaar zijn. Hiermee dragen we bij aan een aantrekkelijke leefomgeving in de gemeente Lopik. Bovenstaande is ons inhoudelijk kader, ons streven, dat we realiseren als er budget en/of projectmogelijkheden zijn.

Wat mag het kosten?

Sport, cultuur en recreatie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	-2.038	-2.276	-2.049	-2.015	-2.017	-1.970
Baten	356	310	310	310	310	310
Totaal	-1.682	-1.966	-1.739	-1.705	-1.707	-1.660
Sport, cultuur en recreatie (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten per taakveld						
Sportbeleid en activering	-211	-219	-221	-221	-221	-221
Sportaccommodaties	-751	-800	-673	-673	-673	-648
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-25	-95	-101	-101	-101	-101
Musea	-52	-64	-69	-69	-69	-69
Cultureel erfgoed	-50	-33	-32	-32	-27	-7
Media	-101	-107	-107	-107	-107	-107
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-848	-957	-845	-811	-818	-816
Totaal	-2.038	-2.276	-2.049	-2.015	-2.017	-1.970
Baten per taakveld						
Sportbeleid en activering	0	0	0	0	0	0
Sportaccommodaties	311	305	305	305	305	305
Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	0	0	0	0	0	0
Musea	4	0	0	0	0	0
Cultureel erfgoed	0	0	0	0	0	0
Media	0	0	0	0	0	0
Openbaar groen en (openlucht) recreatie	41	5	5	5	5	5
Totaal	356	310	310	310	310	310
Resultaat	-1.682	-1.966	-1.739	-1.705	-1.707	-1.660

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging.

Lasten:

In 2021 is op dit programma een incidenteel budget van € 34.000 ten behoeve voor capaciteit geraamd. In 2020 is een bedrag van € 156.000 meer aan uitgaven geraamd. Dit verklaart de daling van de uitgaven in 2021 met € 122.000. Op dit programma is een bedrag van € 70.000 subsidie aan de Schouw incidenteel geraamd. Deze subsidie stond ook incidenteel geraamd in 2020.

Baten:

Er zijn geen mutaties te noemen.

6. Sociaal Domein

Beschrijving

Het Sociaal Domein is volop in beweging. Sinds 1 januari 2015 zijn wij als gemeente verantwoordelijk voor de uitvoering van de:

1. Jeugdwet waarin de jeugdzorg is gedecentraliseerd naar gemeenten. Vanwege de budgettaire gevolgen is heroverweging van de huidige uitvoering noodzakelijk. Dit doen we zowel lokaal als samen met de regio.
2. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) waarin gemeentelijke ondersteuning wordt geboden op het gebied van zelfredzaamheid, participatie, beschermd wonen en opvang.
3. Participatiewet waarin veranderingen van de WWB, het einde van de WSW en de veranderingen ten aanzien van de Wajong zijn opgenomen.

In 2021 gaan we verder met de voorbereiding op nieuwe decentralisaties en veranderingen ten aanzien van Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn:

1. Ondersteuning verlenen voor kwetsbare inwoners: de drempel tot ondersteuning verlagen zodat meer kwetsbare inwoners de mogelijkheden tot ondersteuning benutten was tot en met 2020 één van de doelen van de gemeente Lopik. Gegeven de financiële situatie van de gemeente Lopik en de tekorten in het Sociaal Domein zijn ombuigingen, scherpe keuzes en het bijstellen van ambities evenwel noodzakelijk (zie verder 'ombuigingen Sociaal Domein').
2. iedereen doet mee: het aanbod van lichte ondersteuning en preventieve activiteiten is vergroot. Ook bereiken we dat het aantal inwoners dat gebruik maakt van deze ondersteuning is toegenomen. Mogelijk moet ook voor dit doel rekening gehouden worden met de ombuigingen in het Sociaal Domein;
3. het vergroten van de betrokkenheid. Er ontstaan meer lokale initiatieven en de samenwerking tussen lokale verenigingen, zorgprofessionals en de gemeente verbetert, in lijn met het beleidsplan Samen Doen! (zie verder 'Lokale sociale agenda en beleidsplan 'Samen Doen!').

Wat gaan we daarvoor doen?

Ombuigingen Sociaal Domein

Gegeven het structureel nadelige resultaat van de gemeente Lopik wat ook te wijten is aan de oplopende kosten binnen het Sociaal Domein, moeten scherpe keuzes worden gemaakt, ambities worden bijgesteld en zijn ombuigingen onvermijdelijk. De voorstellen worden in een apart voorstel aan u voorgelegd. Wel meegenomen zijn de 'uitgangspunten programmabegroting 2021-2024' zoals vastgesteld bij de Nota van Uitgangspunten 2021.

Lokale sociale agenda en beleidsplan Samen Doen!

De Lokale Sociale Agenda (LSA) geldt als beleidskader voor het Sociaal Domein en is in 2017 vastgesteld door de raad. Alle activiteiten en maatregelen die de gemeente onderneemt, hangen samen met dit kader.

Eind 2019 is het beleidsplan Samen Doen! vastgesteld door de raad. Het beleidsplan Samen Doen! beschrijft hoe in de gemeente Lopik de komende jaren de opgaven in het Sociaal Domein opgepakt worden. Samen Doen! is erop gericht om

het Sociaal Domein te veranderen (transformeren) in de zin van efficiënter/ goedkoper, kwalitatief beter en samen met inwoners en (zorg)professionals. Het is een kader voor verandering (transformatie) van de uitvoering van het Sociaal Domein, waaronder de diverse (regionale) inkoop trajecten, inrichting van de toegang (BSL) en het voorzieningenaanbod (algemene voorzieningen). De implementatie van het beleidsplan wordt situationeel vormgegeven: er wordt gebruikgemaakt van natuurlijke momenten omdat er op dit moment geen extra middelen zijn.

Regionale samenwerking

We werken binnen Lekstroomverband met een regionale samenwerkingsagenda: "lokaal waar mogelijk, regionaal waar nodig". Onderwerpen die zich lenen voor regionale samenwerking hebben betrekking op gezamenlijke inkoop en de voorbereiding van nieuwe decentralisaties. Het samenwerkingsverband voorziet in specialistische kennis die niet altijd voorhanden is bij deelnemende gemeenten.

Regionale backoffice Lekstroom

De administratieve taken voor Wmo en Jeugd zijn samen ondergebracht bij de regionale backoffice (RBL) in Houten, waardoor er meer overzicht en sturingsmogelijkheden zijn. Dit levert informatie op voor de Monitor Sociaal Domein.

BSL 3.0

Het Breed Sociaal Loket is de Lopikse toegang tot het Sociaal Domein. Het BSL bestaat nu bijna 5 jaar. In het tweede kwartaal van 2018 is de dienstverlening van het BSL geëvalueerd. De aanbevelingen uit de evaluaties en (voortschrijdend) inzicht vanuit de vier jaar 'BSL in de praktijk' zijn de aanleiding geweest voor het project BSL 3.0. Hierbij gaat het om de doorontwikkeling van het BSL ten aanzien van kwaliteit van dienstverlening, uitvoering van (nieuwe) taken en efficiënte bedrijfsvoering.

De doorontwikkeling van het Breed Sociaal Loket stopt uiteraard niet na afronding van het project BSL 3.0. Onder andere de motie 'Tekorten in het sociaal domein' d.d. juli 2020 geeft aanleiding tot een verdere aanscherping van de manier van werken. De opvolging van de motie krijgt zijn beslag in 2021.

De deelprojecten van project BSL 3.0 hebben diverse knelpunten inzichtelijk gemaakt die een betere grip op de zorg- en uitvoeringskosten belemmeren. Het opsporen en oplossen van deze knelpunten zal ook in 2021 vooralsnog incidentele personele inzet vragen om tot structurele oplossingen te komen. Wij zetten hiervoor een medior medewerker Wmo in (€ 65.000) en een junior medewerker jeugd (€ 62.000). Daarnaast vraagt het voeren van regie op de zorgtrajecten om meer personele inzet. Wij verwachten een terugverdieneffect, omdat trajecten efficiënter worden (beter aansluiten op de hulpvraag) en effectiever zullen zijn (resultaatsturing), waardoor de inzet van de medewerkers (€ 127.000) budgettair neutraal wordt opgenomen in de begroting.

Budgettair neutraal

Wijkregisseur (project Vogelzang)

Tot en met 2020 was er projectgeld voor de wijkregisseur. De focus lag op de inwoners van de wijk Vogelzang met de mogelijkheid tot uitbreiding naar andere buurten in de gemeente. Wijkbewoners bewust maken dat zij de regie hebben over hun leven en de leefbaarheid in de buurt. Wijkbewoners worden gestimuleerd en uitgedaagd te participeren bij initiatieven van in de wijk actieve partijen en organisaties. De wijkregisseur initieert samenwerking in brede zin, tussen bewoners(groepen) en/of in de wijk werkzame organisaties. Wij stellen u voor de functie van wijkregisseur structureel in de begroting op te nemen, zoals we dit in een memo in oktober 2020 hebben neergelegd. De kosten voor een wijkregisseur bedragen € 83.000. Deze kosten zijn meegenomen bij de loonkosten in deze begroting (Zie programma 0 Bestuur en ondersteuning).

N € 83.000 structureel

A. Jeugdzorg

In juli 2020 is een eerste stap gezet in het herschrijven van de integrale beleidsregels Wmo en Jeugd, waarop deze door het college op 14 juli 2020 zijn vastgesteld. In de herschreven beleidsregels staan duidelijke kaders voor het indiceren van noodzakelijke hulp. Hierdoor wordt hulp gericht ingezet en worden mogelijk besparingen gerealiseerd zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit. Het belang van het kind is leidend waarbij we ervan uitgaan dat hulp, zo dichtbij mogelijk, de voorkeur heeft.

Er is een aantal algemene, vaak preventieve, voorzieningen die voor alle jeugdigen vrij toegankelijk zijn, zoals groepsbijeenkomsten en het jongerenwerk.

Zowel de gemeente als huis- en jeugdartsen kunnen een beschikking voor geïndiceerde (jeugd)hulp afgeven. Binnen de gemeente Lopik geldt het BSL als de toegang voor jeugdhulp vanuit de jeugdwet en ondersteuning vanuit de Wmo. De praktijkondersteuners voor huisartsen fungeren als belangrijke schakel tussen huisartsen, het BSL en de (specialistische) jeugd-GGZ.

Bij zwaardere vormen van jeugdhulp wordt de zorg op beschikking afgegeven. Het gaat daarbij om (grotweg): ondersteuning bij (problemen bij) de opvoeding, geestelijke gezondheidszorg en ondersteuning voor kinderen en jongeren met een beperking.

(Boven-)regionale samenwerking

In 2021 wordt via het landelijk actieprogramma Zorg voor de Jeugd (2018) de transformatie van jeugdzorg lokaal en (boven)regionaal verder vormgegeven. Er loopt een aantal regionale (transformatie)projecten die, ook voor Lopik, als doel hebben de effectiviteit te verhogen en grip te krijgen op de kosten. Eventuele investeringen voor 2021 om dit te realiseren zijn eerder al belegd in het bijbehorende transformatiefonds.

We blijven inzetten op een effectieve (keten)samenwerking in het belang van jeugdigen die in hun ontwikkeling worden bedreigd. We werken bovenregionaal (met de zes Utrechtse jeugdregio's), SVMN en de Raad voor de Kinderbescherming samen op het gebied van (preventieve) jeugdbescherming, de aanpak van kindermishandeling, huiselijk geweld en jeugdreclassering.

Doelgroepenvervoer jeugdigen

Voor het vervoer van jeugdigen naar en van de locatie van de hulpverlening kan, onder voorwaarden, een beschikking worden afgegeven. Hierbij geldt dat de jeugdige niet zelfstandig kan reizen en de verzorgers of het netwerk dit vervoer niet zelf kunnen verzorgen. De uitvoer van de regeling is bij het BSL belegd.

B. Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo)

Het doel van de Wmo is om het mogelijk te maken dat mensen langer thuis wonen en meedoen in de samenleving. In de wettekst van de Wmo wordt de doelstelling als volgt omschreven:

- het bevorderen van sociale samenhang, de mantelzorg, het vrijwilligerswerk en de veiligheid en leefbaarheid in de gemeente, alsmede voorkomen en bestrijden van huiselijk geweld;
- het ondersteunen van de zelfredzaamheid en de maatschappelijke participatie van personen met een beperking of met chronische, psychische of psychosociale problemen, zoveel mogelijk in de eigen leefomgeving;
- het bieden van opvang (maatschappelijke opvang, vrouwenopvang, beschermd wonen en verslavingszorg).

De focus in 2021 is gericht op verdere uitwerking geven aan integraliteit in beleid en uitvoering waarbij een samenhangende benadering voorop staat. Een complicerende factor binnen dit proces is dat er bij de uitvoering van de Jeugdwet en de Wmo ook in 2020 sprake was van forse budgetoverschrijdingen. Inzet en uitvoering van maatregelen om onze basis weer op orde te krijgen worden in 2021 voortgezet.

Echter, we moeten wel rekening houden met de toenemende vergrijzing en het rijksbeleid dat gericht is op langer zelfstandig thuis wonen. Daardoor is er een toename in de vraag naar zorg, zoals huishoudelijke hulp en begeleiding.

In 2020 is, conform de kabinetsplannen, een abonnementstarief ingevoerd voor het gebruik van Wmo-voorzieningen. Het jaar 2021 is het eerste volledige jaar waarin geen veranderingen in het abonnementstarief worden doorgevoerd. Dit heeft een structurele verhoging van het budget tot gevolg. In de eerste maanden van 2020 is gebleken dat het abonnementstarief een aanzuigende werking had op huishoudelijke ondersteuning.

In de huidige arbeidsmarkt lukt het niet om vacatures in te vullen met de benodigde kwaliteiten en expertise, waardoor we hogere incidentele lasten hebben op personeel van € 15.000.

N 15.000 incidenteel

Algemene voorzieningen Wmo

Wij experimenteren met nieuwe preventieve activiteiten via het transformatieplan en de uitvoeringsagenda. Het gaat om laagdrempelige dagbesteding en lokale vervoersvoorzieningen. Ook verzorgt en organiseert Pulse veel voorzieningen en activiteiten, zoals het mantelzorgcafé, het vrijwilligerssteunpunt en een vervoersproject (Automaatje van ANWB).

Huishoudelijke hulp

Huishoudelijke ondersteuning wordt ingezet in situaties waarin de inwoner verminderd in staat is om de regie over het huishouden te voeren. Door de vergrijzing neemt de vraag naar huishoudelijke hulp toe. Daarnaast nemen de kosten toe doordat de tarieven van thuiszorgmedewerkers stijgen vanwege een inflatiecorrectie en cao-aanpassingen, maar ook vanwege de bovengenoemde aanzuigende werking van het abonnementstarief. In 2020 is in Lekstroom-verband de aanbesteding huishoudelijke hulp afgerond. Het huidige aansluitende beleid wordt in 2021 voortgezet.

Begeleiding

We zien een toename van complexere zorgvragen waardoor we een toename van uitgaven aan begeleiding in 2021 en verder verwachten. Landelijk zet de VNG zich in om met het Rijk hierover het gesprek aan te gaan.

Hulpmiddelen

De gemeente Lopik wenst in Lekstroom-verband per 1 januari 2021 voor de duur van vier jaar overeenkomsten af te sluiten met twee professionele opdrachtnemers voor de uitvoering van de levering en servicedienstverlening van Wmo-hulpmiddelen. Het jaar 2021 dient als implementatiejaar met sterke sturing op het contractbeheer.

Gezondheid

De samenwerking met de eerstelijnsaanbieders zoals huisartsen, fysiotherapeuten en wijkverpleging wordt versterkt. We bevorderen gezond gedrag en we vergroten het zorgbereik onder ouderen door preventieve activiteiten uitgevoerd door de buurtsportcoaches en Pulse.

Innovatiefonds

Het innovatiefonds, wat onder de Algemene Subsidieverordening (ASV) een plek heeft gekregen, is een middel om inwonersinitiatieven te stimuleren, te ondersteunen en te faciliteren. Door het mede mogelijk maken van inwonersinitiatieven kan de participatie en betrokkenheid van inwoners met en voor elkaar vergroot worden. Die ondersteuning kan heel divers zijn: advies bij praktische vragen, bijvoorbeeld over het oprichten van een stichting, het aanschrijven van fondsen of het opbouwen van een (lokaal) ondersteuningsnetwerk. Ook kan vanuit het fonds een subsidie worden gegeven als impuls bij het opstarten van een project.

Ouderen

(Kwetsbare) ouderen zijn een steeds grotere doelgroep voor de gemeente. In de verschillende beleidsplannen en uitvoeringsplannen, heeft deze specifieke doelgroep haar plek. Ook in het minimabeleid zijn er regelingen die specifiek bedoeld zijn voor deze kwetsbare doelgroep.

Doelgroepenvervoer Wmo

Met ANWB AutoMaatje vervoeren vrijwilligers hun minder mobiele plaatsgenoten tegen een geringe onkostenvergoeding. Ook wordt meer bekendheid gegeven aan de regiotaxi. De regiotaxi is voor iedereen te gebruiken, ook als iemand geen Wmo-indicatie heeft. In 2017 droeg de provincie Utrecht nog financieel bij aan de Regiotaxi, deze bijdrage wordt geleidelijk afgebouwd naar € 0 in 2024. Provincie en gemeenten staan daardoor voor de uitdaging de komende jaren vorm te geven aan

een nieuwe invulling van een samenhangend en inclusief vervoerssysteem dat duurzaam en betaalbaar is.

Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang (MO)

De uitvoering en inkoop van Beschermd Wonen (BW) en Maatschappelijke Opvang (MO) organiseren we sinds 2015 in de U16 regio, waarin Utrecht de centrumgemeentefunctie vervult en hiervoor ook de middelen ontvangt. We staan nu aan de vooravond van de volgende fase in de decentralisatie. Elke gemeente krijgt vanaf januari 2022 zelf in fasen de (budgettaire) verantwoordelijkheid voor BW. Deze ontwikkeling vraagt in 2021 zowel een herinrichting van systemen (een transitie), als een inhoudelijke verandering van focus en werkwijze (een transformatie).

Zorgfraude

In 2018 heeft het Bestuurlijk Platform Sociaal Domein Lekstroom (BPSDL) opdracht gegeven tot een regionale verkenning voor een gezamenlijke aanpak van zorgfraude (Wmo en Jeugdwet). Na deze verkenning heeft het BPSDL opdracht gegeven om een regionaal plan van aanpak zorgfraude te ontwikkelen, met als doel te komen tot een Lekstroombreed zorgfraudeteam. Het plan van aanpak zorgfraude lag in 2020 voor, met als inzet een 2-jarige pilot.

C. Participatiewet: werk en inkomen

De Participatiewet heeft tot doel iedereen die (deels) kan werken naar (vrijwilligers)werk te leiden. Doordat de toegang tot de Wajong is ingeperkt en de instroom in de Wsw is gestopt, is de gemeente aan zet om mensen met een arbeidsbeperking te ondersteunen bij participatie, re-integratie en inkomen. Voor de gemeente Lopik voert de Gemeenschappelijke Regeling Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) de Participatiewet uit.

Lokaal werkteam Lopik

In het lokaal werkteam werken WIL, de gemeente en andere partners samen aan het vergroten van de participatie (betaald en onbetaald) van inwoners waarbij gebruik wordt gemaakt van de lokale infrastructuur en lokale werkgevers nadrukkelijk worden betrokken.

Beleidsplan WIL 2021

In 2021 blijft WIL uitvoering geven aan de bestaande dienstverlening op het gebied van inkomen, inkomensondersteuning en werk conform de bedoeling en de leidende principes van WIL en de afspraken die de gemeente en WIL hierover hebben gemaakt. Voor wat betreft de werkdienstverlening voert WIL in 2021 nog meer lokaal uit via de lokale werkteams.

De werkdienstverlening via de lokale werkteams is een belangrijk onderdeel van de doorontwikkeling van WIL (WIL 3.0) die de gemeenten en WIL met elkaar zijn overeengekomen en die is vastgelegd in de 'Innovatie-agenda WIL-gemeenten 2019-2020'.

Vanwege de Coronacrisis is het voorstel om deze experimenteerperiode te verlengen tot en met 2021, met na de zomer van 2021 een evaluatie van de lokale werkteams, zodat de voorstellen voor de nieuwe opdracht aan WIL voor het eind van 2021 beschikbaar zijn.

Nieuw beschut werk (NBW)

Begin 2020 heeft het DB WIL ingestemd met een nieuw beleidskader voor nieuw beschut werk (NBW). Beleid en uitvoering van de afgelopen jaren worden voortgezet. Dit betekent onder meer dat NBW pas wordt ingezet als er geen andere, meer reguliere, mogelijkheid is op werk en dat NBW-plekken bij voorkeur worden gezocht bij reguliere werkgevers. Wanneer dat niet lukt is WerkwIJS preferred supplier.

Het aantal positieve indicaties neemt toe. De regeling krijgt meer en meer bekendheid.

Lokale uitvoering Wet sociale werkvoorziening

Sinds 2019 is WIL verantwoordelijk voor de dienstverlening aan de Wsw-medewerkers en voor alle administratieve werkgeverstaken voor de Wsw-ers. Dit verloopt over het algemeen goed. In 2021 wordt de uitvoering geëvalueerd.

De Wsw-ers zijn formeel in dienst van de gemeente. De dekking voor de loonkosten van de Wsw-ers (middelen van het Rijk) en de kosten voor de uitvoering van de SW-taken (eigen middelen van de gemeente) wijzigt niet. Hier tegenover staan inkomsten uit detacheringen van Sw-medewerkers.

Financiën Participatiewet

Gemeenten ontvangen van het Rijk de 'gebundelde' uitkering (BUIG) voor het betalen van de uitkeringen. Voor 2021 ging WIL vooralsnog uit van een lichte stijging van het aantal bijstandsklanten. Daarbij gaat het met name om klanten met een arbeidsbeperking. Gekoppeld aan de toename van het bestand is sprake van stijgende regelings- en uitvoeringskosten. Ook voor Lopik betekent dit oplopende bedragen met name voor BUIG.

Hierbij is nog geen rekening gehouden met de effecten van de Coronacrisis. Het is vrijwel zeker dat het aantal klanten sterk toeneemt zowel wat betreft uitkeringen, inkomensondersteuning en schuldhelpverlening als werkdienstverlening. WIL is gestart met een herzieningsproces op de begroting 2021 en houdt rekening met een stijging van 25% van het aantal klanten. Voor de gemeente Lopik zou dit een stijging van € 800.000 betekenen. Gezien de opbouw van de arbeidsmarkt in de gemeente Lopik achten wij dit een te hoge raming. Vooralsnog nemen wij de helft hiervan op in de begroting (€ 400.000 incidenteel) en komt het overige deel tot uiting in de risicoparagraaf.

N € 400.000 incidenteel

Statushouders

Lopik heeft net als elke gemeente in Nederland een taakstelling voor de huisvesting van statushouders. Met de woningbouwvereniging worden jaarlijks afspraken gemaakt m.b.t. het realiseren van de taakstelling. Vluchtelingenwerk zorgt gedurende een periode van anderhalf jaar voor begeleiding van de statushouders.

De ontwikkeling van internationale migratiestromen is zodanig onzeker dat we ook in de komende jaren rekening moeten houden met grote schommelingen in de asielinstroom; zowel qua volume als qua samenstelling. Per 1 juli 2021 treedt de Wet Inburgering in werking. Vanaf die datum valt de regie op inburgering onder de verantwoordelijkheid van gemeenten.

Wat mag het kosten?

Sociaal domein <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	-10.841	-13.422	-11.964	-11.472	-11.502	-11.528
Baten	2.765	3.793	2.353	1.960	1.960	1.960
Totaal	-8.076	-9.629	-9.611	-9.512	-9.542	-9.568
Sociaal domein <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten per taakveld						
Samenkracht en burgerparticipatie	-1.460	-939	-783	-718	-713	-718
Wijkteams	0	-1.273	-1.402	-1.275	-1.275	-1.275
Inkomensregelingen	-3.183	-4.701	-3.506	-3.129	-3.162	-3.183
Begeleide participatie	-1.001	-986	-865	-865	-865	-865
Arbeidsparticipatie	-162	-178	-220	-184	-184	-184
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	-219	-212	-212	-212	-212	-212
Maatwerkdienstverlening 18+	-1.629	-1.835	-1.802	-1.787	-1.788	-1.788
Maatwerkdienstverlening 18-	-2.718	-2.818	-2.693	-2.821	-2.822	-2.822
Geëscaleerde zorg 18+	-10	-10	-10	-10	-10	-10
Geëscaleerde zorg 18-	-458	-470	-471	-471	-471	-471
Totaal	-10.841	-13.422	-11.964	-11.472	-11.502	-11.528
Baten per taakveld						
Samenkracht en burgerparticipatie	248	89	89	89	89	89
Wijkteams	0	0	0	0	0	0
Inkomensregelingen	2.211	3.545	2.104	1.711	1.711	1.711
Begeleide participatie	209	79	79	79	79	79
Arbeidsparticipatie	4	0	0	0	0	0
Maatwerkvoorzieningen (WMO)	0	0	0	0	0	0
Maatwerkdienstverlening 18+	94	81	81	81	81	81
Maatwerkdienstverlening 18-	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18+	0	0	0	0	0	0
Geëscaleerde zorg 18-	0	0	0	0	0	0
Totaal	2.765	3.793	2.353	1.960	1.960	1.960
Resultaat	-8.076	-9.629	-9.611	-9.512	-9.542	-9.568

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging.

Lasten:

In 2021 zijn de uitgaven op dit programma met circa € 1,4 mln. gedaald ten opzichte van 2020. Dit is het gevolg van de volgende posten:

Inkomensregelingen

- In 2020 zijn de budgettaire neutrale uitgaven van € 1,8 mln. met betrekking tot de Tozo-regeling² incidenteel geraamd. Daarnaast is de begroting 2021 van de verbonden partijen verwerkt circa € 200.000. Zoals in de inleiding vermeld staat is in 2021 een post van € 400.000 incidenteel toegevoegd aan uitgaven Buig. Per saldo betekent dit € 1,2 mln. minder uitgaven in 2021.

Begeleide participatie

- In 2021 zijn de uitvoeringskosten met € 120.000 gedaald ten opzichte van 2020.

Het overig bedrag is het saldo van de voordelen en nadelen. In dit programma is een incidenteel subsidie voor Schouw en incidenteel budget m.b.t. capaciteit op de Wmo van € 15.000 opgenomen.

Baten:

In 2021 zijn de baten op dit programma met een bedrag van € 1,4 mln. gedaald. Zoals bij de lasten toegelicht is dit veroorzaakt door de incidentele gelden van de Tozo-regeling in 2020 en de bijraming van het Buigbudget in 2021.

Verbonden partijen:

WIL

Werk en Inkomen Lekstroom (WIL) biedt een financieel vangnet voor inwoners van de Lekstroom-gemeenten die niet economisch zelfredzaam zijn. Daarnaast zet WIL zich in voor de re-integratie van mensen met een uitkering op de arbeidsmarkt en biedt zij inkomensondersteuning (inclusief schuldhulpverlening) aan inwoners om armoede, schulden en sociale uitsluiting te bestrijden.

WIL is de regionale uitvoeringsorganisatie voor werk, inkomensondersteuning en schuldhulpverlening voor de Lekstroom-gemeenten Lopik, Houten, IJsselstein en Nieuwegein. Het doel van deze samenwerking is een meer effectieve uitvoering en het bieden van een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening.

Sinds 2019 geeft WIL ook uitvoering aan taken op het gebied van de Wsw wat voorheen door het sociaal werkbedrijf PAUW Bedrijven werd gedaan. Daarbij gaat het zowel om dienstverlening richting de Wsw-ers (het zorgen voor passende en volwaardige banen door middel van matching, plaatsing, begeleiding etc.), backoffice taken (betalen van salarissen, administratie van detacheringsovereenkomsten en contracten etc.) als de dienstverlening aan werkgevers en inleners.

De werkvormen zoals PAUW Bedrijven kon inzetten (groen, schoonmaak en beschut), blijven behouden in de vorm van een aantal stichtingen. Voor de Lekstroom-gemeenten gaat het m.n. om de stichtingen WerkwIJSS en WerkwIJSS Schoon. De gemeenten zijn belangrijke opdrachtgevers voor deze stichtingen. De mogelijkheden voor detachering of begeleid werken bij reguliere werkgevers blijven eveneens behouden.

WerkwIJSS en WerkwIJSS Schoon

Sinds 1 januari 2019 bieden de stichtingen WerkwIJSS en WerkwIJSS Schoon leerwerkplekken voor inwoners van m.n. de Lekstroom-gemeenten met een afstand

² De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)

tot de arbeidsmarkt. Het gaat met name om inwoners met een Sw-indicatie, inwoners met een indicatie Nieuw Beschut of inwoners met een indicatie voor de Banenafspraken banen (garantiebanen). De bedrijfsactiviteiten van WerkWIJSS en WerkWIJSS Schoon zijn verpakken, montage en metaal en schoonmaakwerkzaamheden.

Stichting Urgentieverlening West-Utrecht

De Stichting Urgentieverlening West-Utrecht is gemandateerd om aanvragen van woningzoekenden uit de regio West-Utrecht met een urgentieverklaring voor sociale huurwoningen te behandelen.

De verklaringen worden afgegeven door de stichting op basis van de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2019, gemeente Lopik. Deze is vastgesteld door uw raad. Er is geen eigen visie van de stichting voor de realisatie van de doelstelling uit de programma's van de begroting.

De deelnemende gemeenten zijn de gemeente De Ronde Venen, Lopik, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht en Woerden.

7. Volksgezondheid en milieu

Beschrijving

Met dit programma wordt invulling gegeven aan wettelijke taken op het gebied van volksgezondheid en milieu zoals (huishoudelijk) afval, riolering en beheer van open water. Daarnaast is op deze terreinen sprake van aanvullend lokaal beleid.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn:

1. een milieu hygiënisch verantwoorde leefomgeving voor mens en dier;
2. bevordering van de volksgezondheid.

Wat gaan we daarvoor doen?

Openbare gezondheidszorg en Jeugdgezondheidszorg

De gemeentelijke gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU) voert wettelijke taken uit. De basis hiervoor ligt in de Wet publieke gezondheid. Ook voert GGDrU collectieve taken uit. Dit zijn taken die gemeenten bij GGDrU hebben belegd. GGDrU verzorgt o.a. de Rijksvaccinatie, test inwoners op SOA's en adviseert gemeenten over gezondheid. Ook voert GGDrU de jeugdgezondheidszorg uit, o.a. via consultatiebureaus en met schoolonderzoeken.

De doelstellingen van de openbare gezondheidszorg en de jeugdgezondheidszorg hangen samen met de ambities in het Sociaal Domein.

Ontwikkelingen bij GGDrU hebben betrekking op de eigen bedrijfsvoering. Er wordt geïnvesteerd in ICT en de organisatie wordt toekomstbestendig gemaakt. Dit moet ook leiden tot meer eigentijdse dienstverlening. De kosten zijn opgenomen in het Ombuigingsplan 2018 – 2021, waarbij deze worden gedekt met besparingen. Ook spreekt GGDrU haar algemene reserve aan. Vooralsnog gaat de GGDrU ervanuit dat de kosten die voortvloeien uit de bestrijding van het coronavirus de GGDrU kan declareren bij het rijk.

Milieubeheer

De Regionale Uitvoeringsdienst (RUD) Utrecht voert alle basistaken en een aantal plustaken uit in het kader van milieubeheer. Het belangrijkste onderdeel, naast klachtenafhandeling (geur, geluid enz.), is toezicht op- en handhaving van de milieuregelgeving.

De handhaving wordt uitgevoerd conform het handhaving uitvoeringsprogramma dat jaarlijks door het college wordt vastgesteld.

Er is ook specifieke aandacht voor de taken in het kader van bodembescherming en asbest. Het beoordelen van bodemonderzoeken en grondtransporten vraagt veel aandacht. In de praktijk blijkt dat voor aanvullende bodemonderzoeken onnodig tijd verloren gaat door voorafgaande offertetrajecten en dat binnen de eigen organisatie van Lopik kennis en kunde ontbreekt met betrekking tot asbesttaken. Deze taken zijn structureel en zijn structureel opgenomen in de begroting 2021 van de RUD conform Najaarsnota 2020 (RUD). Onze bijdrage RUD is in 2020 € 71.000 hoger, dit wordt verwerkt in deze begroting en in de najaarsnota

N € 71.000 structureel

Regionale Energie Strategie

Na de vaststelling van de concept Regionale Energie Strategie (RES) in 2020 wordt in 2021 de RES 1.0 vastgesteld. De eerste stap is het doen van een “bod” aan de rijksoverheid (concept RES). In dit bod wordt aangegeven welk aandeel de regio denkt te kunnen leveren aan de CO2-reductie en het opwekken van hernieuwbare energie. Daarna moet worden uitgewerkt op welke manier de regio de bestaande voorraad woningen en bedrijven aardgasvrij denk te gaan maken. Uiterlijk 1 juli 2021 moet dit plan er zijn (RES 1.0). Mochten de plannen van de 30 energieregio's in Nederland opgeteld tot te weinig resultaat gaan leiden dan kan de landelijke overheid besluiten een taakstellende opdracht aan de regio's te geven.

In de regio Lopikerwaard (Woerden, Montfoort, Oudewater, IJsselstein en Lopik), is de Regionale Omgevingsagenda Lopikerwaard inmiddels vastgesteld.

Dit is een belangrijke bouwsteen voor de gemeentelijke omgevingsvisies. De omgevingsagenda gaat vooral over de ruimtelijke aspecten van de Klimaatadaptatie, Bodemdaling, Energietransitie en Recreatie. Want zeker is dat veel oplossingen rondom deze duurzaamheidsthema's een plek moeten krijgen in het landelijk gebied. De regionale Omgevingsagenda is ook input voor de POVI (provinciale omgevingsvisie) en de REP (ruimtelijk economisch perspectief en programma).

Riolering

De gemeente is als rioolbeheerder vanuit de Nederlandse wetgeving verantwoordelijk voor de ontvangst en afvoer van (afval)water. Het beheer van het riool bestaat op hoofdlijnen uit de volgende onderdelen:

- Reinigen van het riool
- Klein onderhoud en dagelijks beheer:
 - Repareren van plaatselijke schades en verzakkingen;
 - Verhelpen van rioolverstoppingen;
 - Verhelpen van gemaalstoringen.
- Groot onderhoud: Intern repareren van gehele rioolstrengen.
- Rioolreconstructie: Vervangen van gehele rioolstrengen, integraal met andere beheidisciplines, zoals wegen en groen.

Het riool in de gemeente Lopik wordt beheerd op basis van het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan Lopik 2017-2023 (VGRP). Door het ontbreken van een rioolbeheerder, tot eind 2018, zijn er de afgelopen jaren achterstanden ontstaan op het gebied van rioolbeheer. Nu is een inhaalslag met onderhoud en rioolinspecties opgepakt. Deze input gebruiken we voor een actualisatie van het VGRP, gelijktijdig met de overige MJOP's. Conform de routekaart worden die in 2021 vastgesteld.

Afvalverwijdering en verwerking

Duurzaamheid gaat naast energie ook over het (her)gebruik van grondstoffen. Waar nu vooral sprake is van een lineaire economie willen we naar een volledig circulaire economie. Zo willen we de omslag maken van afvalverwerking naar grondstoffeninzameling. Dus zoveel mogelijk hergebruiken. De tussendoelstelling "Landelijk Afvalplan 3" om in 2020 maximaal 100 kg restafval per persoon te verwerken, is nog niet helemaal gehaald. Wel is de trend nog steeds dalend en de invoering van een tarief voor huishoudelijk afval wat op het afvalbrengrstation wordt aangeboden heeft enerzijds een dempend effect gehad op de hoeveelheid. Voor het afval wat nog wel wordt ingeleverd moet de "vervuiler" nu ook betalen, de opbrengst van 2020 begroten we het eerst ook in 2021.

V € 30.000 structureel

Op 1 januari 2021 gaan de nieuwe verwerkingscontracten die de AVU heeft afgesloten in. Hierdoor stijgen de verwerkingskosten van het afval fors. Zo stijgt de prijs voor de verwerking van huishoudelijk restafval met 9%, van GFT met 40% en van grof huishoudelijk restafval zelfs met 169%. De bijdrage aan de AVU stijgt o.a. hierdoor fors.

N € 242.000 structureel

Daarnaast is de prijs van oud papier aanzienlijk lager dan voorgaande jaren. Dit lijkt door het wegvallen van de Aziatische markt structureel, er moet gewerkt worden aan een nieuwe afzetmarkt. De begrote opbrengst is daarom verlaagd.

N € 60.000 structureel

De vergoedingen systematiek van de inzameling PMD in de loop van de 2020 gewijzigd. De gemeente krijgt nu alleen nog een vergoeding voor het inzamelen van het PMD materiaal. Er worden geen kosten meer gemaakt voor het sorteren van het materiaal. Daar tegenover staat dat de gemeente ook geen vergoeding meer ontvangt voor de gesorteerde grondstoffen. Effect hiervan op de begroting is voordelig.

V € 65.000 Structureel

Hoewel er gestreefd wordt naar een circulaire economie moeten we constateren dat we daar nog lang niet zijn. In diverse ketens is nog lang geen sprake van een sluitende keten. Een voorbeeld hiervan is de textiel keten. Hoewel er al heel veel jaren textiel wordt ingezameld wordt slechts een paar procent van het ingezamelde materiaal daadwerkelijk hergebruikt. De ketenimperfectie is in 2020 extra duidelijk geworden door de Corona crisis. Er is geen afzet meer voor het ingezamelde materiaal en daarom zijn de vergoedingen weggevallen. Dit zal niet veranderen in de nabije toekomst.

N € 10.500 structureel

Voor de minimaal noodzakelijke inzet binnen afvalverwijdering dient het budget opgehoogd te worden met € 34.000. Voorgesteld wordt dit als incidenteel voor 2021 op te nemen. Bij deze inzet is ervan uitgegaan dat de werf twee dagen per week dicht blijft. Indien men terug wil naar 5,5 dagen per week geopend dan zal nog een extra € 60.000 aan budget moeten worden toegevoegd.

N € 34.000 incidenteel

Wat mag het kosten?

Volksgezondheid en milieu (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	-4.309	-4.211	-4.572	-4.660	-4.773	-4.738
Baten	3.318	3.623	3.950	4.064	4.177	4.177
Totaal	-990	-587	-622	-597	-595	-560
Volksgezondheid en milieu (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten per taakveld						
Volksgezondheid	-558	-569	-575	-575	-575	-575
Riolering	-1.472	-1.473	-1.589	-1.688	-1.800	-1.765
Afval	-1.749	-1.659	-1.827	-1.817	-1.817	-1.817
Milieubeheer	-449	-419	-492	-492	-492	-492
Begraafplaatsen en crematoria	-81	-90	-88	-88	-88	-88
Totaal	-4.309	-4.211	-4.572	-4.660	-4.773	-4.738
Baten per taakveld						
Volksgezondheid	0	0	0	0	0	0
Riolering	1.517	1.569	1.688	1.800	1.912	1.912
Afval	1.704	1.975	2.180	2.180	2.180	2.180
Milieubeheer	0	1	1	1	1	1
Begraafplaatsen en crematoria	97	78	82	83	85	85
Totaal	3.318	3.623	3.950	4.064	4.177	4.177
Resultaat	-990	-587	-622	-597	-595	-560

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging.

Lasten:

In 2020 zijn de lasten met € 360.000 gestegen. Dit is het gevolg van meer uitgaven op riolering en afval € 280.000 en een hogere bijdrage van het Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD) € 71.000. Het overige verschil is het saldo van andere nadelen. Op dit programma is een incidenteel budget van € 34.000 opgenomen ten behoeve van inzet binnen afvalverwijdering.

Baten:

In het kader van kostendekkendheid zijn de inkomsten op dit programma met € 326.000 gestegen.

Verbonden partijen:

Regionale Uitvoeringsdienst Utrecht (RUD)

De RUD is een organisatie die vergunningverlening, toezicht en handhaving van milieu- en bodemtaken uitvoert en taken heeft op het gebied van luchtvaart, vuurwerk en toezicht en handhaving van groene wetten.

De RUD is een gemeenschappelijke regeling met 12 deelnemers. Elke deelnemer draagt naar rato bij aan de vaste kosten van de RUD. De te betalen variabele kosten per deelnemer zijn gebaseerd op het af te nemen takenpakket.

GGD

De Gemeentelijke Gezondheidsdienst regio Utrecht (GGDrU) beschermt, bewaakt en bevordert de gezondheid van de inwoners van de gemeente Lopik en 25 andere Utrechtse gemeenten. Zij doen dit door risico's voor de gezondheid te signaleren, te voorkomen en de gezondheid van alle inwoners te bevorderen.

De GGD verzorgt de jeugdgezondheidszorg (inclusief het Rijksvaccinatieprogramma), voert gezondheidsonderzoeken uit, adviseert over het gezondheidsbeleid en ondersteunt scholen en kinderopvang bij hun zorg voor een gezonde leeromgeving voor hun kinderen.

Daarnaast verleent de GGD ook hulp als er incidenten uitbreken in de regio, bijvoorbeeld na een uitbraak van voedselvergiftiging of een infectieziekte. De GGD is ook toegerust op snelle hulpverlening/ondersteuning bij eventuele crisis of rampen. De GGD doet dit in nauwe samenwerking met de Veiligheidsregio Utrecht (VRU).

AVU

De AVU is een gemeenschappelijke regeling volgens de Wet gemeenschappelijke regelingen en is in 1984 opgericht. Alle Utrechtse gemeenten zijn deelnemer in deze GR. Afvalverwijdering vraagt om een goede balans tussen serviceverlening, kostenbeheersing en milieuzorg. De Afval Verwijdering Utrecht (AVU) werkt samen met en in opdracht van de Utrechtse gemeenten in de afvalketen en draagt zorg voor de overslag, het transport en de verwerking van het huishoudelijk afval van de deelnemende gemeenten in de provincie Utrecht. Dit met zoveel mogelijk terugdringen van de belasting op het milieu tegen aanvaardbare kosten.

8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing

Beschrijving

Dit programma voorziet in de instrumenten om de ruimtelijke inrichting van onze gemeente te regelen zodat alle functies, in de juiste balans, een plek krijgen. Daarnaast voorziet het programma in de bouw van woningen die aansluiten bij de behoefte van onze inwoners.

Wat willen we bereiken?

De beoogde maatschappelijk effecten en doelen zijn:

1. een plezierig woon- en leefklimaat met aandacht voor het open weidegebied en de ruimtelijke kwaliteiten van de lintbebouwing;
2. voldoende woningaanbod voor de verschillende doelgroepen;
3. een ruimtelijk beleid dat ervoor zorgt dat economische, ecologische, landschappelijke en individuele belangen in balans zijn;
4. actuele bestemmingsplannen (vooruitlopend op de Omgevingswet).

Wat gaan we daarvoor doen?

Landelijk gebied

Door gebruik te maken van de mogelijkheden die de 12e tranche van de Crisis- en herstelwet biedt, wordt vooruitlopend op de omgevingswet een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte opgesteld. Een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte biedt de ruimte om voor een innovatieve planvorm te kiezen. Zo kunnen we eenvoudiger en beter de gewenste kwaliteit in het landelijk gebied terugbrengen en houden. Naast een goede ruimtelijke ordening kunnen namelijk ook regels voor een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en goede omgevingskwaliteit worden opgenomen. Lokale verordeningen die betrekking hebben op de fysieke leefomgeving kunnen worden geïntegreerd in het bestemmingsplan. Tegelijkertijd kunnen we in het plan voldoende ruimte bieden voor inwoners en bedrijven om activiteiten en initiatieven te ontplooiën door het accent te leggen op ontwikkeling en uitnodiging.

Door verschillende oorzaken (o.a. vacatures, Corona) is er vertraging opgetreden in de voortgang van de planologische procedure. De verwachting is dat de behandeling van de inspraakreacties op het voorontwerpbestemmingsplan eind 2020 zijn afgerond en dat het ontwerpbestemmingsplan begin 2021 ter inzage kan worden gelegd. Gelijktijdig worden de insprekers geïnformeerd over het antwoord op hun reactie.

De kernen

Voor het landelijk gebied van Lopik wordt een nieuw bestemmingsplan voorbereid. Dit bestemmingsplan beslaat een groot gedeelte van het grondgebied van de gemeente Lopik. De belangrijkste uitzonderingen hierop zijn de negen kernen en het bedrijventerrein de Copen.

De kernen worden nu in ongeveer dertig bestemmingsplannen beschreven en in een aantal omgevingsvergunningen en projectbesluiten. Het doel is te beschikken over één bestemmingsplan voor de kernen van Lopik dat voldoet aan alle wettelijke en functionele vereisten die gelden in 2020. Het plan geeft daarmee een actueel

ruimtelijk beeld van de gemeentelijke kernen. Met up-to-date plannen voor het landelijk gebied, de kernen en het bedrijventerrein wordt het traject naar de ontwikkeling van een omgevingsplan aanzienlijk eenvoudiger.

Ook voor de kernen kan gebruik worden gemaakt van de 12^e tranche van de Crisis- en herstelwet en kan een bestemmingsplan met verbrede reikwijdte worden opgesteld.

In de huidige arbeidsmarkt lukt het niet om vacatures in te vullen met de benodigde kwaliteiten, waardoor we hogere incidentele lasten hebben op personeel van € 152.000. Dit is nodig voor de werkzaamheden bestemmingsplannen Landelijk Gebied en Kernen en voor aanvragen ruimtelijke ontwikkeling.

N €152.000 incidenteel

Nota LopikMEerwaard

Het gemeentelijk ruimtelijk beleid is verankerd in het geldende bestemmingsplan Landelijk gebied en de Toekomstvisie 2030 van de gemeente Lopik. Daarnaast maakt de gemeente gebruik van enkele beleidsnotities om sturing te geven aan de verbetering van de ruimtelijke kwaliteit. Bepalend hierbij is de beleidsnotitie LopikMEerwaard. Het kenmerkende uitgangspunt van LopikMEerwaard is: "voor wat hoort wat". Het uitgangspunt en de belangrijke randvoorwaarde bij het toestaan van de, ten opzichte van het geldende bestemmingsplan, verruimde mogelijkheden in het kader van LopikMEerwaard is dat deze ontwikkelingen gepaard dienen te gaan met een ruimtelijke kwaliteitsverbetering. De gemeente gebruikt een extra "tegenprestatie" als sleutel om de deur naar ruimere gebruiks- en bouw mogelijkheden open te zetten. Daarbij probeert zij het bestemmingsplan als toetsingskader een beetje los te laten en de inwoners en ondernemers uit te nodigen om met plannen te komen die het gebied versterken. Om te kunnen beoordelen op welke wijze een verbetering van ruimtelijke kwaliteit gerealiseerd kan worden, verwachten wij dat initiatiefnemers de Ervenconsulent inschakelen. Die helpt bij het opstellen van een Nota van Uitgangspunten.

Omgevingswet

De inwerkingtreding en implementatie van de Omgevingswet is uitgesteld tot 1 januari 2022.

Met de komst van de Omgevingswet wordt een andere manier van werken beoogd en daarmee verandert het werk in de fysieke leefomgeving voor gemeenten. Het proces om te komen tot implementatie van de Omgevingswet is verwoord in een procesplan. Dat procesplan is erop gericht om de vereiste cultuuromslag te maken en in ieder geval datgene te doen wat wettelijk verplicht is voor de invoering van de Omgevingswet. Door de beperkte capaciteit wordt invoering een uitdaging. De budgettaire effecten zijn nog niet voldoende bekend ". In de begroting 2021 zijn incidenteel personeel en investeringen opgenomen die invoer Omgevingswet mogelijk maakt:

In 2021 gaat het om:

- € 140.000 incidenteel personeel.
- €130.000 investering voor software incl. 1 jaar exploitatie; De kapitaallasten hiervan ad. € 26.000 zijn vanaf 2022 opgenomen in deze begroting.
- € 30.000 voor training personeel; voornemens is om hierin samen te werken met de Groene Hart Academie, een samenwerking van gemeenten in de Lopikerwaard.

In 2022 en 2023 is € 80.000 per jaar nodig voor het opstellen van een Omgevingsvisie. Deze bedragen zijn niet opgenomen in deze begroting.

N € 170.000 incidenteel
N € 26.000 structureel vanaf 2022

Personeel Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving

Om alle geprioriteerde en minimaal noodzakelijke dienstverlening uit te kunnen voeren is aanvulling van de personele capaciteit nodig. De inzet is gelijk aan 2020. Een deel van de extra incidentele personeelskosten kan vanaf 2021 binnen de formatie worden bekostigd. Daardoor is het bedrag aan meerkosten lager dan in 2020. Voorgesteld wordt € 132.000 aan incidenteel op te nemen. Dit is voor extra inzet binnen Wabo, binnen handhavingsjuristen en voor de coördinatie/senior. Dit zijn enkel de uitgaven voor uitvoering conform bestaande prioriteringen van uitvoeringsplannen. Eventuele extra projecten - te denken valt aan handhaving recreatieterreinen of een project rondom in gebruik genomen gemeentegrond – kunnen niet uit de bestaande formatie worden uitgevoerd en zullen aan uw raad worden voorgelegd zodat u een inhoudelijke afweging kunt maken.

N € 132.000 incidenteel

Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (Wkb)

Met de invoer van de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (1 januari 2022) verschuift de focus van het vooraf verkrijgen van een vergunning naar het tijdens en achteraf kunnen aantonen dat wordt voldaan aan de eisen uit het Bouwbesluit 2012 en andere afgesproken kwaliteitseisen. In plaats van de gemeente controleert een (private) kwaliteitsborger gedurende het ontwerp- en uitvoeringsproces of wordt gebouwd volgens Bouwbesluit 2012. Dit betekent dat de Bouwbesluittoets van vergunningaanvragen deels zal komen te vervallen. Dit heeft impact op de werkzaamheden van de bouwplantoetser en toezichthouder. Omdat minder vaak een vergunning nodig is leidt de Wkb bovendien tot – naar verwachting aanzienlijk - verminderde legesinkomsten. De omvang van deze impact en de wijze waarop de nieuwe wet in de praktijk wordt geïmplementeerd wordt momenteel onderzocht om tijdig de benodigde wijzigingen in de organisatie door te kunnen voeren.

Dijkversterking/ ontwikkelingen rond Salmsteke

In verband met de ontwikkelingen rond Salmsteke, waar het recreatieschap trekker van is, is door het recreatieschap, het hoogheemraadschap en Rijkswaterstaat onderzocht of werkzaamheden op elkaar kunnen worden afgestemd. De gemeente zit in diverse overlegverbanden aan tafel om ideeën en wensen in te brengen. Ook heeft de gemeente een rol in de ruimtelijke planvorming. Er is inmiddels een Samenwerkingsovereenkomst getekend met daarin vastgelegd de rol van de provincie.

Een adviesbureau stelt momenteel het bestemmingsplan op. In het kader daarvan heeft in de zomer van 2020 participatie plaatsgevonden waarbij de omgeving is uitgenodigd voor wandelingen door het gebied en uitleg is gegeven over de

planvorming en het project. Daarnaast worden meerdere te nemen hoofdbesluiten voorbereid zoals de planMer (milieueffectrapportage), het goedkeuringsbesluit Projectplan Waterwet en de vergunning in verband met de ontheffing van de Wet natuurbescherming. Meerdere bevoegde gezagen zijn straks aan zet in het kader van de besluitvorming. De voorbereiding wordt gecoördineerd door de provincie.

Lopik Oost

Er is gestart met de ontwikkeling van woningbouw in Lopik Oost. Inwoners zijn nadrukkelijk betrokken bij het ontwerp en inrichting van de wijk. Door middel van enquêtes en een adviesteam is onderzoek gedaan naar de wensen van omwonenden en toekomstige bewoners.

In juni 2020 is het bestemmingsplan onherroepelijk geworden. De vergunningsprocedure voor de woningbouw is gelijktijdig gestart met de voorbereidingen voor de inrichting van de openbare ruimte.

Historische gebouwen/monumenten

De Cultuur Historische Waarde kaart (CHW-kaart) die is vastgesteld in 2017 vormt samen met de eerder vastgestelde archeologische bodemverwachtingenkaart een basis voor het nieuwe omgevingsplan, gemeente-breed.

Dit biedt kansen voor toekomstige initiatieven op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling om de beschreven culturele kwaliteiten van de gebouwde en ongebouwde elementen te behouden en/of te versterken.

Er moet nog een integraal beleid tot stand komen in het omgevingsplan betreffende de CHW-kaart objecten.

Overige Volkshuisvesting

De in februari 2018 vastgestelde woonvisie vormt de basis voor het jaarlijks maken van prestatieafspraken. In de prestatieafspraken wordt jaarlijks afgesproken welke bijdragen gemeenten en de woningbouwvereniging leveren aan het realiseren van het woonbeleid.

In de woonvisie zijn instrumenten opgenomen ter uitvoering van het woonbeleid. Een thema van de woonvisie betreft langer zelfstandig wonen.

Wat mag het kosten?

Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten	-1.645	-1.726	-1.492	-1.053	-1.064	-1.053
Baten	409	739	450	450	450	450
Totaal	-1.237	-986	-1.042	-603	-614	-603
Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Lasten per taakveld						
Ruimtelijke ordening	-592	-805	-418	-266	-266	-266
Wonen en bouwen	-1.053	-921	-1.074	-787	-798	-787
Totaal	-1.645	-1.726	-1.492	-1.053	-1.064	-1.053
Baten per taakveld						
Ruimtelijke ordening	28	289	0	0	0	0
Wonen en bouwen	381	450	450	450	450	450
Totaal	409	739	450	450	450	450
Resultaat	-1.237	-986	-1.042	-603	-614	-603

Financiële toelichting

Hieronder wordt een toelichting gegeven van de belangrijke mutaties van de begroting 2021 ten opzichte van de begroting 2020 na wijziging.

Lasten:

In 2021 zijn de lasten op dit programma met € 233.000 gedaald ten opzichte van 2020. Dit is het saldo van de volgende voordelen en nadelen:

- In 2020 is een incidenteel bedrag van circa € 568.000 aan uitgaven geraamd op dit programma (Capaciteit en omgevingswet). In 2021 is een bedrag van € 322.000 geraamd voor capaciteit (€ 152.000) en omgevingswet (€ 170.000). Dit levert een voordeel op van circa € 233.000. Verder is in 2021 op dit programma een incidenteel budget van € 132.000 geraamd t.b.v. capaciteit. In 2020 staat dit budget ook geraamd.

Baten:

In 2020 is een incidenteel inkomst geraamd van € 289.000 in verband met de verkoop van Rubenslaan Lopik. Dit verklaart de mindere inkomsten in 2021.

DEEL 2 FINANCIËLE BEGROTING EN ALGEMENE DEKKINGSMIDDELEN

Programmabegroting Gemeente Lopik 2021-2024

In dit hoofdstuk geven wij een meerjarig overzicht van baten en lasten per programma.
Vervolgens een uiteenzetting over de financiële positie van de gemeente.

Overzicht van baten en lasten		Realisatie	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting	Begroting
<i>(bedragen x € 1.000)</i>		2019	2020	2021	2022	2023	2024
Lasten programma's							
0.0	Bestuur en ondersteuning	-6.877	-7.140	-8.091	-7.587	-7.767	-7.734
1.0	Veiligheid	-1.203	-1.262	-1.283	-1.281	-1.281	-1.281
2.0	Verkeer, vervoer en waterstaat	-2.745	-3.150	-2.133	-2.063	-2.073	-2.067
3.0	Economie	-1	-83	-49	-49	-49	-49
4.0	Onderwijs	-1.346	-1.408	-1.348	-1.312	-1.312	-1.307
5.0	Sport, cultuur en recreatie	-2.038	-2.276	-2.049	-2.015	-2.017	-1.970
6.0	Sociaal domein	-10.841	-13.422	-11.964	-11.472	-11.502	-11.528
7.0	Volksgesondheid en milieu	-4.309	-4.211	-4.572	-4.660	-4.773	-4.738
8.0	Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing	-1.645	-1.726	-1.492	-1.053	-1.064	-1.053
	Algemene dekkingsmiddelen	-194	-196	-195	-205	-207	-210
0.0	Onvoorzien	6	-35	-35	-35	-35	-35
Totaal lasten		-31.193	-34.908	-33.210	-31.732	-32.080	-31.971
Toevoegingen aan reserves		-826	-1.997	-525	-525	-525	-525
Totaal lasten inclusief toevoegingen aan reserves		-32.018	-36.905	-33.734	-32.257	-32.604	-32.496
Baten programma's							
0.0	Bestuur en ondersteuning	455	1.700	434	430	430	430
1.0	Veiligheid	6	7	7	7	7	7
2.0	Verkeer, vervoer en waterstaat	20	29	29	29	29	7
3.0	Economie	27	11	12	12	12	12
4.0	Onderwijs	234	309	309	309	309	309
5.0	Sport, cultuur en recreatie	356	310	310	310	310	310
6.0	Sociaal domein	2.765	3.793	2.353	1.960	1.960	1.960
7.0	Volksgesondheid en milieu	3.318	3.623	3.950	4.064	4.177	4.177
8.0	Volkshuisvesting, ruimtelijke ontwikkeling en stedelijke vernieuwing	409	739	450	450	450	450
	Algemene dekkingsmiddelen	21.844	22.109	22.831	23.145	23.138	23.157
Totaal baten		29.434	32.630	30.685	30.716	30.822	30.819
Onttrekkingen aan reserves		3.854	4.063	410	244	244	224
Totaal baten inclusief onttrekkingen aan reserves		33.288	36.693	31.095	30.960	31.066	31.043
Saldo		1.270	-212	-2.639	-1.297	-1.538	-1.453

De voorgaande tabel geeft een totaalbeeld van de lasten en baten van de 9 programma's, waarbij de algemene dekkingsmiddelen apart zijn benoemd (los van de programma's). In de tabel zijn eerst de totalen opgenomen zonder rekening te houden met de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves. Het gaat dan om het resultaat voor bestemming. Daaronder zijn de toevoegingen en onttrekkingen geraamd ten laste en ten gunste van de reserve. De financiële afwikkeling ervan is onderdeel van programma 0. Het resultaat wordt aangeduid als het geraamde resultaat na bestemming (begrotingsaldo).

Aan het eind van dit hoofdstuk is een tabel opgenomen volgens de richtlijnen van de provincie Utrecht waarin de incidentele lasten en baten apart zijn opgenomen.

Ontwikkeling van het vermogen

De balansprognose kent als startpunt de jaarrekening 2019. Voor de activa is gekeken naar het meerjareninvesteringsplan en de berekening van de kapitaallasten. De uitzettingen, liquide middelen, overlopende activa zijn buiten beschouwing gelaten, want dat is een momentopname van betalingen e.d. rond de jaarwisseling. Ondanks dat dit op nul is gezet, is duidelijk dat de schuldpositie toeneemt. Het uitgavepatroon is sterker opwaarts dan het inkomstenpatroon.

Bedragen per 31-12 (bedragen x € 1.000)	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Activa						
vaste activa						
- immaterieel	0	0	0	0	0	0
- materieel	17.474	21.999	20.392	19.203	18.084	16.960
- financieel	1.338	3.243	3.164	3.085	3.005	2.926
vlottende activa						
- voorraden	0	0	0	0	0	0
- uitzettingen < 1 jaar	1.872	0	0	0	0	0
- liquide middelen	2.224	0	0	0	0	0
- overlopende activa	67	0	0	0	0	0
Totaal activa	22.975	25.242	23.556	22.288	21.089	19.886
Passiva						
vaste passiva						
- eigen vermogen	15.297	9.406	9.311	7.142	6.106	4.849
- voorzieningen	1.600	1.600	1.838	2.171	2.678	3.185
- vaste schulden ≥ 1 jaar	28	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
vlottende passiva						
- schulden < 1 jaar	5.022	3.208	1.380	1.947	1.277	824
- overlopende passiva	1.027	1.027	1.027	1.027	1.027	1.027
Totaal passiva	22.975	25.242	23.556	22.288	21.089	19.886

Specificatie van het verloop van de reserves en voorzieningen

Gespecificeerd verloop van de reserves (bedragen x € 1.000)	2021			2022		
	Stort-ingen	Onttrek-ingen	Saldo	Stort-ingen	Onttrek-ingen	Saldo
Reserves						
Weerstandsreserve	0	0	4.313	0	0	4.313
Algemene reserve (incl. begrotingssaldo)	0	300	-516	0	2.660	-2.966
Onderhoud zwembad	22	0	35	22	0	57
onderhoud sporthallen	80	0	225	80	0	305
Onderhoud overige gemeentelijke gebouwen	115	0	383	115	0	498
Wegen	208	166	2.337	208	88	2.457
Bruggen	100	85	776	100	87	788
Monumentenfonds	0	25	70	0	25	45
Karakteristieke Landschapselementen / Lopik Meerwaard	0	0	387	0	0	387
Speeltuinen	0	0	76	0	0	76
Recreatie en toerisme	0	0	22	0	0	22
Kapitaalslasten Nieuwbouw gemeentewerf	0	44	1.204	0	44	1.160
Totaal reserves	525	620	9.311	525	2.904	7.142
Gespecificeerd verloop van de voorzieningen (bedragen x € 1.000)						
Voorzieningen						
Arbeidsrechtelijk verplichtingen / WGA gelden	20	0	52	20	0	72
Debiteuren Sociale Zaken	0	0	272	0	0	272
Dubieuze debiteuren	0	0	159	0	0	159
Pensioenaanspraken (ex) wethouders	0	0	126	0	0	126
Riolering	230	13	1.660	326	13	1.973
Totaal voorzieningen	250	13	2.269	346	13	2.602
			1.838			2.171

Gespecificeerd verloop van de reserves (bedragen x € 1.000)	2023			2024		
	Stort-ingen	Onttrek-ingen	Saldo	Stort-ingen	Onttrek-ingen	Saldo
Reserves						
Weerstandsreserve	0	0	4.313	0	0	4.313
Algemene reserve (incl. begrotingssaldo)	0	1.317	-4.283	0	1.558	-5.841
Onderhoud zwembad	22	0	78	22	0	100
onderhoud sporthallen	80	0	385	80	0	465
Onderhoud overige gemeentelijke gebouwen	115	0	613	115	0	728
Wegen	208	88	2.578	208	88	2.698
Bruggen	100	92	796	100	92	805
Monumentenfonds	0	20	25	0	0	25
Karakteristieke Landschapselementen / Lopik Meerwaard	0	0	387	0	0	387
Speeltuinen	0	0	76	0	0	76
Recreatie en toerisme	0	0	22	0	0	22
Kapitaalslasten Nieuwbouw gemeentewerf	0	44	1.116	0	44	1.071
Totaal reserves	525	1.561	6.106	525	1.782	4.849
Gespecificeerd verloop van de voorzieningen (bedragen x € 1.000)	2023			2024		
	Stort-ingen	Onttrek-ingen	Saldo	Stort-ingen	Onttrek-ingen	Saldo
Voorzieningen						
Arbeidsrechtelijk verplichtingen / WGA gelden	20	0	92	20	0	112
Debiteuren Sociale Zaken	0	0	272	0	0	272
Dubieuze debiteuren	0	0	159	0	0	159
Pensioenaanspraken (ex) wethouders	0	0	126	0	0	126
Riolering	500	13	2.461	500	13	2.948
Totaal voorzieningen	520	13	3.109	520	13	3.617
			2.678			3.185

Toelichting mutaties en voorzieningen

Algemene Reserve

Betreft verrekening begrotingssaldo en genomen raadsbesluiten.

Onderhoud wegen

Structurele toevoeging en genomen raadsbesluiten worden gedekt vanuit deze reserve.

Onderhoud bruggen

Structurele toevoeging en genomen raadsbesluiten worden gedekt vanuit deze reserve.

Monumentenfonds

Vanaf 2012 is besloten jaarlijks € 25.000 in te zetten voor subsidie monumenten, zolang de reserve toereikend is.

Kapitaalslasten Nieuwbouw Gemeentewerf

De kapitaallasten investering nieuwbouw gemeentewerf, worden uit de hiervoor gevormde bestemmingsreserve onttrokken.

Arbeidsrechtelijke verplichtingen/WGA gelden

Jaarlijks wordt hiervoor een bedrag begroot en gedekt vanuit deze voorziening.

Voorzieningen Groot onderhoud

Deze bedragen worden jaarlijks toegevoegd volgens het meerjarenonderhoudsplan.

Riolering en Afval

De kostendekkendheid (100%) van de afvalstoffen- en rioolheffing worden hiermee verrekend.

Vervangingsinvesteringen

In de onderstaande tabel zijn de vervangingsinvesteringen (bestaand beleid) opgenomen, waarvan de lasten meerjarig in de primaire begroting zijn opgenomen. Met het vaststellen van de begroting autoriseert u de bijbehorende kredieten 2021.

Programma	2021	2022	2023	2024
0.0 Bestuur en ondersteuning				
4-VXN-44 Fiat Ducato klussen	40.000			
2.0 Verkeer, vervoer en waterstaat				
Afzetwagen Pol met verkeersborden			6.000	*
Amazone E+S H 300 getrokken strooier			5.433	*
Terrex TL90 shovel			40.000	
5.0 Sport, cultuur en recreatie				
John Deere 1585 cirkelmaaier	45.000			
VK-670-X Iveco groen		57.000		
Kubota STV32 groen			30.000	
7.0 Volksgezondheid en milieu				
Kraakperswagen	190.000			
33-WD-KB Riool reinigingstrailer	35.000			
Totaal Investeringsprogramma	310.000	57.000	81.433	0
* o.b.v. nieuwe nota in de exploitatie				

Bij deze investeringen zijn later nog toegevoegd een investering voor ICT (€ 240.000) en de Omgevingswet (€ 130.000) verwachte besteding 2021 en 2022.

Het vermogen met inachtneming van de exploitatie en de risico's

De financiële positie van de gemeente Lopik wordt mede bepaald door de aanwezige reserves en in de toekomst te verwachten (financiële) risico's op kortere

termijn (2021-2024) en op langere termijn (na 2024). Gelet op de corona-crisis zijn de mogelijkheden beperkt om de risico's op te vangen, zeker wanneer naar de lange termijn wordt gekeken. De ratio's voor 2021 zien er nog goed uit, maar wanneer de OZB verhoogd wordt neemt de ratio af. Dit komt omdat de ruimte om belastingen te verhogen de eventuele dekking is om structurele risico's op te vangen.

Het oordeel of risico's zijn op te vangen, is onderbouwd door de risico's te benoemen met de daarbij behorende beheersmaatregel. Vervolgens wordt de hoogte van de reserve in samenhang met de risico's en de beheersmaatregelen beoordeeld.

Ook dit jaar aangevuld met kengetallen die vergelijkbaar zijn met andere gemeenten. Het zijn de wettelijk verplichte kengetallen:

- schuldquote;
- netto-schuldquote gecorrigeerd;
- solvabiliteitsratio;
- kengetal grondexploitatie;
- structurele exploitatieruimte;
- belastingcapaciteit.

Het voordeel van deze kengetallen is dat ze vergelijkbaar zijn met de kengetallen van andere gemeenten en meerjarig worden opgesteld. Daarmee kan er dus zowel een vergelijking worden gemaakt met andere gemeenten als een trend worden benoemd. Ook dit jaar zal met name het kengetal belastingcapaciteit de besluitvorming voor de begroting kunnen ondersteunen. De uitwerking van deze kengetallen is toegevoegd aan de paragraaf weerstandsvermogen.

Dekkingsmaatregelen

Algemene dekkingsmiddelen

Het overzicht algemene dekkingsmiddelen omvat tenminste

- lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is;
- algemene uitkeringen;
- dividend;
- saldo van de financieringsfunctie;
- overige algemene dekkingsmiddelen.

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Realisatie 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
OZB	2.495	2.855	2.900	2.900	2.900	2.900
Overige belastingen	125	101	113	114	114	114
Subtotaal	2.619	2.956	3.013	3.014	3.014	3.014
Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	18.401	18.900	19.406	19.519	19.512	19.531
Dividend	86	-	70	70	70	70
Overige baten en lasten	220	251	329	329	329	329
Totaal	21.326	22.107	22.818	22.932	22.925	22.944

Onvoorzien

Voor onvoorzien is € 235.000 opgenomen, waarvan € 200.000 incidenteel en € 35.000 structureel.

Voor een uitgebreidere toelichting zie paragraaf Weerstandsvermogen onder 'Post onvoorzien'.

Incidentele baten en lasten

Omschrijving	2021	2022	2023	2024
Lasten	1.678.755	5.000	11.250	8.500
Ziekteverzuim	50.000	-	-	-
Inhuur	1.057.000	-	-	-
Onvoorzien	200.000	-	-	-
Dekking P-Budget minder uitgaven SD 2019/1 bijeenkomst "16,17,18 en dan"	-127.000			
	-	5.000	-	5.000
Rolafweg zuid 3(K)	1.205	-	-	-
Leerling prognose	3.500	-	-	3.500
Jongerenloket	12.800	-	-	-
Luchtfoto's	11.250	-	11.250	-
Wijkcentrum De Schouw	70.000	-	-	-
Extra kosten Buig	400.000	-	-	-
Baten	472.329	-	-	-
Extra Inkomsten Buig	390.000	-	-	-
Rolafweg zuid 3(K)	4.329	-	-	-
Dekking P-Budget reserve wegen	78.000			
Totaal	1.206.426	5.000	11.250	8.500

Structureel begrotingssaldo

Structureel begrotingssaldo (bedragen x € 1.000)	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Saldo baten en lasten	-2.525	-1.016	-1.258	-1.152
Saldo toevoegingen en onttrekkingen aan reserves	-115	-281	-281	-301
Begrotingssaldo	-2.640	-1.297	-1.539	-1.453
Waarvan Incidentele baten en lasten (saldo)	-1.206	-5	-11	-9
Structureel begrotingssaldo	-1.434	-1.292	-1.528	-1.445

Structurele exploitatieruimte

Structurele exploitatieruimte <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Structureel begrotingssaldo (A)	-1.434	-1.292	-1.528	-1.445
Saldo van baten (B)	30.685	30.716	30.823	30.819
Structurele exploitatieruimte (A/B x 100%)	-4,67%	-4,21%	-4,96%	-4,69%

DEEL 3 PARAGRAFEN

a. Lokale heffingen

De gemeente Lopik heft op basis van verordeningen belastingen. De paragraaf lokale heffingen geeft een overzicht van de uitgangspunten, ontwikkelingen en tariefvoorstellen voor 2021. De belastingverordeningen worden definitief vastgesteld in de raad van december 2020. De tarieven kunnen dan afwijken van de in deze paragraaf opgenomen tarieven. Enkele heffingen dienen ter dekking van de hieraan gerelateerde kosten (afvalstoffenheffing en rioolrechten). De overige heffingen dienen hoofdzakelijk als algemeen dekkingsmiddel.

Uitgangspunten:

De begroting 2021 sluit met een tekort. Tezamen met het aanbieden aan de raad wordt een voorstel gedaan voor het sluitend maken van de begroting. De voorstellen betreffen o.a. belastingvoorstellen. Deze paragraaf bevat gegevens onder voorbehoud van nadere besluitvorming in de Begrotingsraad.

De begroting is nu samengesteld zonder een verhoging van de OZB te ramen. De afvalstoffenheffing is verhoogd met de kostenstijging van de afvalstromen. Het variabele tarief wordt alleen verhoogd met de inflatie.

De rioolheffing is verhoogd overeenkomstig het dekkingsplan van het rioolplan 2017-2021.

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De waardeontwikkeling van de woningmarkt is van belang bij het vaststellen van de tarieven. De waardeontwikkeling leidt immers tot een gewijzigde taxatie van de (niet-)woning. De herwaardering die in het najaar van 2019 plaatsgevonden heeft op basis van transactiecijfers rond de waarde-peildatum 1 januari 2019 geeft daar meer duidelijkheid over. Dit kan aanleiding zijn om alsnog de tarieven OZB bij het vaststellen van de verordening in de raad van december 2020 aan te passen.

Opbrengst OZB

OZB <i>(bedragen x € 1)</i>	Begroting 2020	Begroting 2021
woningen	2.210.254	2.244.254
niet-woningen	644.345	655.345
Totaal geraamde opbrengst	2.854.599	2.899.599

Het overzicht woonlasten is aangesloten bij het voorgeschreven model in het kader van de gewijzigde BBV.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoons huishouden		Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 (voorlopig)
A	OZB-lasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ waarde	390	414	421
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZwaarde	277	300	323
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	210	230	230
D	eventuele heffingskorting			
E	totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	877	944	974
F	Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in t-1	721	776	776
	Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar er voor E/F x 100%	122%	122%	125%

Afvalstoffenheffing

De kosten van het inzamelen en verwerken van afval, verantwoord op het product afval, nemen toe. De mate van kostendekkendheid is toegelicht in bijgaand overzicht (model bbv-nieuw).

Kostendekkendheid afvalstoffenheffing

Berekening kostendekkendheid (bedragen x € 1)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente					
Afvalverwijdering en verwerking	1.517.259	1.827.186	1.827.186	1.827.186	1.827.186
Voorziening afval (onttrekking)					
Totaal kosten	1.517.259	1.827.186	1.827.186	1.827.186	1.827.186
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen					
Afvalverwijdering en verwerking	566.308	530.013	530.013	530.013	530.013
Overige opbrengsten	13.000	35.788	35.788	35.788	35.788
Totaal baten	579.308	565.801	565.801	565.801	565.801
Netto kosten taakveld	937.951	1.261.385	1.261.385	1.261.385	1.261.385
Toe te rekenen kosten (evt andere producten)					
Overhead incl. (omslag)rente	552.262	556.191	556.191	556.191	556.191
BTW	124.984	187.123	187.123	187.123	187.123
Totale kosten	1.615.197	2.004.699	2.004.699	2.004.699	2.004.699
Afvalstoffenheffing	1.234.155	1.725.462	1.725.462	1.725.462	1.725.462
Dekkingspercentage	76,41%	86,07%	86,07%	86,07%	86,07%

De afvalstoffenheffing is dus niet meer kostendekkend. Het verschil komt ten laste van het saldo van de begroting. Definitief vaststelling van het gehele tarief (vast en variabel deel) vindt plaats in de raad van december 2020.

Voor 2021 betekent dat dus dat de tarieven nog niet bekend zijn bij het samenstellen van deze begroting.

Rioolrechten

De aanleg, het onderhoud en het vervangen van het gemeentelijk rioolstelsel worden betaald via de rioolheffing. In 2017 heeft de gemeenteraad het Verbreed Gemeentelijk Riolerings Plan vastgesteld. Hierin is opgenomen dat de hogere kosten voor de riolering over een lange termijn worden verwerkt in het tarief. De rioolheffing wordt voor een gemiddeld huishouden ingaande 1 januari 2018 jaarlijks tot en met 2023 met € 22,50 verhoogd op basis van het huidige rioolplan 2017-2021 bij een gemiddeld waterverbruik van 150 m³). Daarmee wordt naar verwachting een kostendekkend niveau (inclusief toekomstige investeringen) bereikt. De mate van kostendekkendheid 2021 is toegelicht in bijgaand overzicht (model bbv-nieuw).

Kostendekkendheid rioolheffing

Berekening kostendekkendheid (bedragen x € 1)	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	begroting 2023	begroting 2024
Kosten taakveld(en), incl. (omslag)rente					
Riolering	1.266.305	1.434.522	1.434.522	1.434.522	1.434.522
Voorziening riolering (toevoeging)	0	12.667	12.667	12.667	12.667
Totaal kosten	1.266.305	1.447.189	1.447.189	1.447.189	1.447.189
Inkomsten taakveld(en), excl. heffingen					
Riolering	0	0	0	0	0
Totaal baten	0	0	0	0	0
Netto kosten taakveld	1.266.305	1.447.189	1.447.189	1.447.189	1.447.189
Toe te rekenen kosten (evt andere producten)					
Overhead incl. (omslag)rente	138.850	173.803	173.803	173.803	173.803
BTW	125.802	141.552	141.552	141.552	141.552
Totale kosten	1.530.957	1.762.544	1.762.544	1.762.544	1.762.544
Rioolheffing	1.331.000	1.675.435	1.787.435	1.899.435	1.899.435
Dekkingspercentage	86,94%	95,06%	101,41%	107,77%	107,77%

Hondenbelasting

Het tarief is doorgerekend met de inflatiecorrectie. Voor een tweede hond geldt een opslag van 25%. Voor iedere hond boven het aantal van twee bedraagt de opslag 50%. Het tarief voor een kennel, mits geregistreerd bij de Raad van beheer op kynologisch gebied in Nederland, is gebaseerd op viermaal het tarief voor een eerste hond.

Hondenbelasting	2019	2020	2021
Tarief voor een eerste hond	€ 57	€ 58	€ 59
Tarief voor een tweede hond	€ 71	€ 73	€ 74
Tarief voor iedere hond boven het aantal van twee	€ 85	€ 87	€ 89
Tarief voor een kennel	€ 228	€ 232	€ 236

Toeristenbelasting

Met ingang van 1 januari 2001 is in de gemeente Lopik toeristenbelasting ingevoerd. De belasting wordt geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding door personen die niet als ingezetene van de gemeente Lopik in de gemeentelijke Basisregistratie Personen (BRP) zijn opgenomen.

In mei 2018 heeft de raad besloten om activiteiten gericht op gebiedsmarketing te bekostigen uit de toeristenbelasting. In deze begroting is ervan uitgegaan dat de meeropbrengsten worden gerealiseerd door meer overnachtingen.

Precariorechten

Voor het hebben van voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond, voor de openbare dienst bestemd, wordt een recht geheven. De berekening geschiedt overeenkomstig de bij de betreffende verordening behorende tarieventabel. Er zijn verschillende tarieven, die per m² in gebruik genomen grond worden berekend, afhankelijk van de periode van gebruik. Voorgesteld wordt om deze tarieven ook met de inflatiecorrectie te verhogen.

Overige heffingen

Voorgesteld wordt om de tarieven met de inflatiecorrectie van 1,7% te verhogen. Er kunnen evenwel afwijkende aanpassingen in de legesverordening en/of tarieventabel worden voorgesteld vanwege wettelijke voorschriften.

Lastendruk

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De definitie luidt: woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar ten opzichte van het landelijk gemiddelde in het voorafgaande jaar uitgedrukt in een percentage. Voor het landelijk gemiddelde percentage wordt uitgegaan van de meicirculaire van 2020.

De belastingcapaciteit is hiermee een kengetal gebaseerd op de woonlasten voor het bepalen van de financiële positie van de gemeente. De volgende tabel geeft het verloop van de woonlasten weer die gebruikt zijn bij de berekening van de belastingcapaciteit.

Belastingdruk situatie eigenaar en gebruiker

Jaar	Gemiddelde WOZ waarde woning	Tarief OZB eigenaar	OZB eigenaar	Afval	Riool eigenaar en gebruiker	Totaal	Stijging t.o.v. jaar eerder
2017	256.779	0,14%	€ 364,97	€ 188,86	€ 235,00	€ 788,83	3,76%
2018	262.101	0,15%	€ 388,45	€ 190,00	€ 256,00	€ 834,45	5,78%
2019	290.714	0,13%	€ 389,56	€ 210,00	€ 277,00	€ 876,56	5,05%
2020	306.000		€ 414,00	€ 230,00	€ 299,50	€ 943,50	8,12%
2021			€ 421,04	€ 230,00	€ 322,50	€ 973,54	

De lastendruk is gebaseerd op gemiddelden. Zowel de afvalstoffenheffing als de riolrechten hebben een gebruikscomponent. Sinds 2015 wordt de gemiddelde afvalstoffenheffing gebaseerd op het tarief van de 180 liter container in plaats van de 240 liter container. Inwoners kunnen de lastendruk beïnvloeden door de afvalstoffenheffing: een kleinere restafvalcontainer en de riolheffing te beïnvloeden door minder water te verbruiken.

De definitieve vaststelling van de tarieven 2021 vindt plaats in de raad van december 2020 en is daarom niet in de tabel opgenomen.

b. Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Risicobeheersing

Met risicomanagement kan een betere beheersing van risico's gerealiseerd worden doordat vooraf wordt ingespeeld op mogelijke toekomstige ongewenste ontwikkelingen of gebeurtenissen die kunnen leiden tot kostenverhogingen, tijdsoverschrijdingen en/of kwalitatieve tekortkomingen. Goed uitgevoerd risicomanagement draagt bij aan de realisatie van de organisatiedoelstellingen doordat eventuele belemmerende factoren beter kunnen worden beheerst. Duurzaam investeren in risicomanagement draagt ook bij aan het vergroten van het risicobewustzijn in de gemeentelijke organisatie. Door risicomanagement als onderdeel van het integraal management te beschouwen wordt bevorderd dat bij het besluitvormingsproces een risicoafweging wordt meegenomen. Inbedding in de planning & controlcyclus waarborgt dat het risicomanagement een continu proces is dat op de agenda blijft staan. De organisatie kan hierdoor op een gestructureerde wijze de risico's inventariseren, analyseren, beheersen en evalueren, waarbij wordt bepaald welke beheersmaatregelen dienen te worden genomen.

Risicomanagement is een continu proces dat uit een aantal stappen bestaat. Dit begint met het identificeren van de risico's. Met behulp van een risicoanalyse kan op een systematische wijze inzicht worden verkregen in de onderliggende risico's. Ook de analyse van de maatregelen om het risico te beheersen behoort tot deze fase. In de volgende stap worden de risico's beoordeeld en nader geclassificeerd. Ten slotte wordt bepaald welke maatregelen worden genomen om het risico te beheersen en/of te verminderen. Het monitoren en rapporteren over de voortgang van de risico's, en zo nodig bijsturen, is de laatste fase van het proces.

Weerstandsvermogen

Het weerstandsvermogen toont de verhouding tussen de, op grond van het risicoprofiel, benodigde weerstandscapaciteit en de beschikbare weerstandscapaciteit.

Daarmee is het weerstandsvermogen een indicator voor de mate waarin binnen een duurzaam meerjarig sluitende begroting substantiële financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen zonder aantasting van het bestaande beleid.

Naast de aanwezige weerstandscapaciteit en de ongedekte risico's zijn ook andere factoren van invloed op het weerstandsvermogen, zoals het aanpassingsvermogen van de organisatie en de kans dat tegenslagen zich gelijktijdig voordoen. Wanneer op zichzelf genomen betrekkelijk kleine risico's gelijktijdig of vlak na elkaar optreden, kan toch een groot beroep op de weerstandscapaciteit noodzakelijk zijn. Als de kansen afhankelijk zijn, zoals bijvoorbeeld bij een teruglopende economische groei, valt het optreden van een aantal risico's samen (lagere algemene uitkering, hogere rentevoet, meer beroep op garanties, enz.). Dit is wat we nu ook zien gebeuren met de toename van aanvragen van uitkeringen, toenemende kosten op het Sociaal Domein, en minder aanvragen van vergunningen.

Risicoprofiel

Het weerstandsvermogen is het resultaat van de confrontatie van de door de processen gevraagde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel met het beschikbare weerstandsvermogen. Onderstaand risicoprofiel toont voor de financiële risico's met een hoge of een gemiddelde kans van voordoen het potentiële financiële nadeel en het bedrag wat, op basis van de gekozen methode voor het kwantificeren van risico's, meetelt in de berekening van de benodigde weerstandscapaciteit.

Hieronder de geïdentificeerde risico's. Deze worden in tegenstelling tot hoe het tot nu toe is opgenomen in het jaarverslag 2019 meer geclusterd weergegeven. De berekening is in de bijlage meegenomen.

Incidentele risico's	Bedrag
Risico's m.b.t. de inkomsten	-
Dit betreft de kans op nadelig effect voor Lopik bij een herverdeling van de inkomsten van de Algemene Uitkering.	
Risico's m.b.t. de bedrijfsvoering	1.142.500
Hieronder vallen de risico's rond saneringen, schade rond eigendommen die niet verzekerd zijn, aansprakelijkheidsstellingen, verlies van voorschotten, juridische kosten, onverwachte onderhoudskosten en oplopende kosten projecten.	
Risico's m.b.t. de uitgaven	200.000
Dit betreft de mogelijke kans op een ramp c.q. grote incidenten, tekorten op exploitatie van dorpshuizen, wijzigingen in de regelgeving wat leidt tot meer kosten en eventuele planschade.	
Subtotaal	1.342.500
Incidentele risico's in verband met Covid-19	Bedrag
Risico's m.b.t. de inkomsten	467.500
Betreft de toegezegde specifieke uitkeringen en de Algemene Uitkering om de kosten van Covid-19 te vergoeden. Ook wordt incidenteel minder inkomsten van belastingen rond de WOZ verwacht en er meer inkomsten moeilijker in te vorderen. Tevens zijn de dividenden een jaar opgeschort.	
Risico's m.b.t. de bedrijfsvoering	737.500
Hier kunt u denken aan het wegvallen van vitale activiteiten in de omgeving zoals afvalverwerking, uitvallen van toeleveranciers. Ook op personeelsgebied zijn er verhoogde risico's mochten er medewerkers op cruciale functies weg te vallen i.v.m. Covid-19. Er is een verhoogde risico op fraude door tijdelijk versoepelde regels/ verminderde controles vooraf.	
Risico's m.b.t. de uitgaven	1.720.000
Verwachte extra kosten bij verbonden partijen i.v.m. met verhoogde inzet. Er is een verhoogde kans op faillissementen, extra kosten voor ondersteuning bij controle op bevoorschotting, sterke instroom bijstandsgerechtigden, risico's opneindekkingen, kosten met doorlopende contractafspraken.	
Subtotaal	2.925.000
Totaal aan incidentele risico's	4.267.500

Structurele risico's	Bedrag
Risico's m.b.t. de inkomsten Als risico is geïdentificeerd de kans op een tegenvallende ontwikkeling van de Algemene Uitkering t.o.v. de kostenontwikkeling, waaronder ook een herverdeling	262.500
Risico's m.b.t. de bedrijfsvoering Personele risico's zoals uitval door ziekte, conflicten. De meerkosten bij onverwachts vertrek medewerkers op sleutelpositie. Kosten voortvloeiend uit arbeidsrechtelijke verplichtingen. Gemeente risicodragers sociale voorzieningen.	212.500
Risico's m.b.t. de uitgaven De kans op rentestijging, waardoor aantrekken van kapitaal duurder wordt, oplopende kosten participatieregelingen, opneemregelingen zoals leerlingvervoer, bijstand, jeugdzorg en WMO.	137.500
Subtotaal	612.500
Structurele risico's in verband met Covid-19	
Risico's m.b.t. de inkomsten	-
Risico's m.b.t. de bedrijfsvoering De extra kosten die voortvloeien uit de TOZO-regeling, die mogelijk jaren voortduren.	245.000
Risico's m.b.t. de uitgaven N.v.t.	-
Subtotaal	245.000
Totaal aan structurele risico's	857.500
Totaal aan risico's	5.125.000

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit is de verzamelnaam voor alle bronnen waaruit niet voorziene financiële tegenvallers bekostigd kunnen worden. Het gaat hierbij om buffers in het eigen vermogen respectievelijk in de exploitatie die kunnen worden vrijgemaakt om niet begrote kosten die onverwachts en substantieel zijn te dekken, zonder dat dit gevolgen heeft voor het bestaande beleid en de uitvoering van taken.

De functie van weerstandscapaciteit

Er zijn kortweg in theorie twee manieren waarop de weerstandscapaciteit kan worden ingezet:

1. De weerstandscapaciteit dient ertoe om structurele tegenvallers met meerjarige effecten af te dekken.

2. De weerstandscapaciteit heeft een incidentele bufferfunctie en dient ertoe om incidentele tegenvallers met alleen effecten voor het lopende begrotingsjaar af te dekken.

Primair wordt de weerstandscapaciteit gerelateerd aan financiële risico's die zich in een begrotingsjaar kunnen verwezenlijken. De meerjarige effecten van structurele tegenvallers kunnen ook worden betrokken in de politieke besluitvorming bij de eerstvolgende begrotingsbehandeling.

Incidentele versus structurele weerstandscapaciteit

Ten behoeve van het inzicht in het duurzame karakter van het vermogen om financiële tegenvallers te kunnen opvangen, wordt onderscheid gemaakt in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen om calamiteiten éénmalig op te kunnen vangen zonder dat dit invloed heeft op de voortzetting van taken. Kort samengevat zijn dit de direct aan te wenden middelen voor tegenvallers. De structurele weerstandscapaciteit betreft de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de bestaande taken. Dit is de (potentiële) financiële ruimte voor de gemeente, die jaarlijks in de begroting is ingebouwd.

Componenten weerstandscapaciteit

Voor het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit geldt geen vaste regel. De gemeente Lopik beschouwt de volgende componenten als onderdeel van de beschikbare structurele en incidentele weerstandscapaciteit:

Structurele weerstandscapaciteit:

- ◆ onbenutte belastingcapaciteit
- ◆ onvoorzien

Onbenutte belastingcapaciteit

Ten aanzien van de onbenutte belastingcapaciteit is de zogenaamde macronorm OZB van toepassing. Jaarlijks stelt het ministerie van BZK een percentage vast waarmee macro de OZB-opbrengst van gemeenten zou mogen stijgen. Aangezien elke gemeente hierin haar eigen beleid voert en niet bekend is wat gemeenten van plan zijn, is praktisch gezien niet te berekenen wat het stijgingspercentage voor een individuele gemeente bedraagt.

Voor de berekening is daarom aansluiting gezocht bij de norm voor toelating tot artikel 12- gemeente die een aanvullende uitkering op basis van dit artikel willen aanvragen. Zij moeten een normtarief van 0,1853% hanteren.

Incidentele weerstandscapaciteit:

- ◆ weerstandsreserve
- ◆ algemene reserve

De bestemmingsreserves worden niet tot het weerstandsvermogen gerekend. Inzet hiervan vraagt om aanpassing van voorgenomen beleid.

Weerstandscapaciteit gemeente Lopik

Toepassing van bovenstaande uitgangspunten met betrekking tot de beschikbare weerstandscapaciteit, op basis van de begroting 2020, maakt dat de weerstandscapaciteit van de gemeente Lopik er als volgt uit ziet:

Weerstandscapaciteit (bedragen x € 1)	Bedrag 31-12-2020
Structurele weerstandscapaciteit	
- onbenutte belastingcapaciteit:	
onroerendezaakbelasting	1.000.000
- onvoorzien	235.000
Totale structurele weerstandscapaciteit	1.235.000
Incidentele weerstandscapaciteit	
- weerstandsreserve	4.313.284
- algemene reserve	-5.581
Totale incidentele weerstandscapaciteit	4.307.703
Totale weerstandscapaciteit	5.542.703

Het weerstandsvermogen wordt uitgedrukt in de volgende ratio:

$$\frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \text{ratio weerstandsvermogen}$$

Weerstandscapaciteit (bedragen x € 1)	beschikbaar		benodigd	
Structureel	A	1.235.000	B	857.500
Incidenteel	C	4.307.703	D	4.267.500
Totaal	E	5.542.703	F	5.125.000

Weerstandratio	
Structureel (A/B)	1,44
Incidenteel (C/D)	1,01
Totaal (E/F)	1,08

Op uitkomst van de berekende ratio wordt als volgt gewaardeerd:

Ratio	Waardering
> 2,0	uitstekend
1,5 - 2,0	ruim voldoende
1,0 - 1,5	voldoende
0,8 - 1,0	matig
0,6 - 0,8	onvoldoende
< 0,6	ruim onvoldoende

In de raad van september 2020 is afgesproken dat wordt gestreefd naar een weerstandsratio van 1,00 voor zowel het structurele als incidentele deel.

Conclusie

De weerstandsratio is structureel en incidenteel nog boven 1. Echter door begrotingswijzigingen, de huidige ontwikkeling van de reserves en de eenmalige ophoging van de post onvoorzien, mag worden verwacht dat deze indicator de komende jaren zal verslechteren al de risico's niet anders worden opgevangen of dat een manier gevonden wordt om de reserves in stand te houden.

De eerste begrotingswijziging 2021, die direct met het aanbieden van deze begroting aan u wordt voorgelegd, zorgt ook voor een wijziging in de ratio.

Kengetallen

De begroting is opgesteld overeenkomstig de richtlijnen uit het "Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten". In artikel 11, tweede lid, onderdeel d. is de verplichting opgenomen tot het vermelden van kengetallen over de financiële positie van de gemeente. Een ministeriële regeling schrijft voor de financiële positie van de gemeente toe te lichten aan de hand van kengetallen. De beoordeling van de financiële positie is afhankelijk van de situatie waarin een gemeente zich bevindt (bijvoorbeeld: de beoordeling kan afhangen van het al dan niet zijn van een groei-/krimpgemeente).

1. netto schuldquote (gecorrigeerd)

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Bij de 'netto-schuldquote gecorrigeerd' wordt het bedrag aan opgenomen gelden gecorrigeerd voor de doorverstrekte gelden. Beide quotes zijn negatief omdat de gemeente met eigen middelen investeringen financiert.

Programmabegroting Gemeente Lopik 2021-2024

Netto schuldquote (bedragen x € 1.000)		Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Vaste schulden cf. art. 46 BBV	28	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
B	Netto vlottende schuld cf. art 48 BBV	5.022	2.999	3.619	3.275	3.544	3.700
C	Overlopende passiva cf. art 49 BBV	1.027	1.027	1.027	1.027	1.027	1.027
D	Financiële activa cf. art 36 lid d,e,f BBV	1.338	3.243	3.164	3.085	3.005	2.926
E	Uitzettingen < 1 jaar cf. art. 39 BBV	1.872	0	0	0	0	0
F	Liquide middelen	2.224	0	0	0	0	0
G	Overlopende activa	67	0	0	0	0	0
H	Totale baten cf. art 27 lid c BBV (excl. mutaties reserves)	29.276	28.948	30.383	30.807	30.914	30.931
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%		1,97%	37,25%	37,79%	36,41%	37,41%	38,15%

Netto schuldquote gecorrigeerd (bedragen x € 1.000)		Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Vaste schulden cf. art. 46 BBV	28	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
B	Netto vlottende schuld cf. art 48 BBV	5.022	2.999	3.619	3.275	3.544	3.700
C	Overlopende passiva cf. art 49 BBV	1.027	1.027	1.027	1.027	1.027	1.027
D	Financiële activa cf. art 36 lid d,e,f BBV	1.261	3.166	3.087	3.008	2.928	2.849
E	Uitzettingen < 1 jaar cf. art. 39 BBV	1.872	0	0	0	0	0
F	Liquide middelen	2.224	0	0	0	0	0
G	Overlopende activa	67	0	0	0	0	0
H	Totale baten cf. art 27 lid c BBV (excl. mutaties reserves)	29.276	28.948	30.383	30.807	30.914	30.931
Netto schuldquote (A+B+C-D-E-F-G)/H * 100%		2,23%	37,52%	38,05%	36,66%	37,66%	38,40%

Solvabiliteitsratio

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het totale balanstotaal. Hoe meer gebruik gemaakt wordt van vreemd vermogen, hoe lager de ratio. Voor meer informatie verwijzen we u naar de bijgevoegde bijlage Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) met betrekking tot de houdbaarheidstest gemeentefinanciën.

Solvabiliteit (bedragen x € 1.000)		Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024
A	Eigen Vermogen	15.297	9.616	6.861	5.826	4.549	2.682
B	Balanstotaal	22.975	25.242	23.556	22.288	21.089	19.886
Solvabiliteit (A/B) * 100%		66,58%	51,56%	44,15%	39,22%	32,36%	25,39%

2. belastingcapaciteit.

De belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt ten opzichte van het landelijk gemiddelde. De definitie luidt:

Woonlasten meerpersoonshuishouden in het begrotingsjaar ten opzichte van het landelijk gemiddelde in het voorafgaande jaar uitgedrukt in een percentage. Voor het landelijk gemiddelde percentage wordt uitgegaan van de meircirculaire van 2020.

Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoons huishouden		Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021 (voorlopig)
A	OZB-lasten voor een gezin bij een gemiddelde WOZ waarde	390	414	421
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZwaarde	277	277	282
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	210	210	214
D	eventuele heffingskorting			
E	totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	877	901	916
F	Woonlasten landelijk gemiddelde voor gezin in t-1	721	776	776
	Woonlasten t.o.v. landelijk gemiddelde jaar er voor E/F x 100%	122%	116%	118%

c. Onderhoud kapitaalgoederen

Lopik heeft een groot aantal vierkante kilometers aan openbare ruimte in beheer. Daarin vinden veel activiteiten plaats zoals wonen, werken en recreëren. Voor die activiteiten bestaat de openbare ruimte uit kapitaalgoederen die als volgt gerubriceerd kunnen worden:

- Infrastructuur
- Gemeentelijke gebouwen.

Een groot deel van het “vermogen” van onze gemeente bestaat uit deze kapitaalgoederen waarbij een zorgvuldig beheer en onderhoud van wezenlijk belang is. Een tweede, wellicht nog belangrijker aspect is dat de kwaliteit van de openbare ruimte door onze inwoners vaak het meest intensief beleefd wordt. Veilige wegen, werkende riolering, zwerfvuil, hondenpoep, onderhouden schoolgebouwen, toegankelijkheid gemeentelijke gebouwen: deze onderwerpen in de nabije omgeving raken inwoners direct.

Beheerplannen

Om de kapitaalgoederen op het noodzakelijke peil te houden wordt er gewerkt met beheerplannen. Afhankelijk van de kapitaalgoederen kan de horizon van verschillende plannen afwijken (tot 60 jaar bij riolering).

De totale onderhoudskosten aan kapitaalgoederen maken een substantieel deel uit van de totale uitgaven van een gemeente, zijn onvermijdbaar en slechts ten dele te beïnvloeden via het maken van keuzes in het gewenste niveau van het onderhoud. Onderstaand overzicht geeft aan welke planmatige beheersinstrumenten de gemeente Lopik hanteert en welke looptijd deze plannen kennen.

Infrastructuur

Meerjarig onderhoudsplanning	Looptijd	Vastgesteld
MJOP Wegen	2017-2021	13-12-2016
Verbreed Gemeentelijk Rioolplan	2017-2021	13-12-2016
MJUP Kunstwerken	2014-2018	09-07-2013
MJOP Groen	2017-2021	13-12-2016
MJOP Oevers en beschoeiingen	2017-2021	25-04-2017

De investeringen van deze plannen zijn opgenomen in de meerjarenbegroting. Het groenplan is in reguliere onderhoudsbudgetten opgenomen.

Investeringsoverzicht	2019	2020	2021	2022	2023
<i>(bedragen x € 1)</i>	<i>(restant)</i>				
Wegen	1.757.317	2.246.200	1.015.000	1.825.000	2.000.000
Riolering	1.176.137	564.450	624.000	599.700	500.000
Oevers	814.597	1.081.235	0	0	0
Bruggen	1.001.500	10.000	155.000	110.000	356.000
Totaal	4.749.551	3.901.885	1.794.000	2.534.700	2.856.000

Bovenstaande bedragen zullen bij het vaststellen van de komende MJOP's worden bijgesteld.

In 2021 wordt er een nieuw MJOP Kunstwerken opgesteld en worden de overige onderhoudsplannen herzien. De (hoge) structurele lasten worden verwerkt in de Kadernota 2022.

Speel terreinen

In 1997 is het Besluit 'Veiligheid attractie- en speeltoestellen' in werking getreden. In dit besluit is geregeld dat op de beheerder de verplichting rust om er zorg voor te dragen dat de speeltoestellen voldoen aan de gestelde eisen.

Gemeentelijke gebouwen

Meerjarig onderhoudsplanning	Looptijd	Vastgesteld
Medisch Centrum, Jongleveweg 1, Polsbroek	2012-2022	13-11-2011
Gemeentewerf, Reinaldaweg 21, Lopik	2017-2027	26-09-2017
Kantoor brandweerkazerne, gemeentewerken, onder VVE, Reinaldaweg 21, Lopik	2017-2027	26-09-2017
Jeugdcentrum, Jongleveweg 3a, Lopik (huurkoop)	2012-2022	13-11-2011
Sporthal de Wiekslag, Beatrixplantsoen 3, Lopik	2016-2026	februari 16
Sporthal De Bosrand, Koningin Wilhelminastraat 27a, Benschop	2016-2026	januari 15
Sporthal Polsbroek, Heer Willem van Egmondstraat 3, Polsbroek	2012-2022	13-11-2011
Zwembad Lobeke, Churchill-laan 21, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Gemeentehuis Lopik, Raadhuisplein 1, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Aula begraafplaats, Zuiderparklaan, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Gebouw, Emmalaan 66, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Voormalig schoolgebouw, De Akker 41 43, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Jachthut Oerlemanshut, gelegen M.A. Reinaldaweg, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Bijgebouw Oerlemansbos, gelegen M.A. Reinaldaweg, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Schuur Lopikerhout, gelegen M.A. Reinaldaweg, Lopik	2013-2023	26-06-2013
Waterpeilhuisje, gelegen Lekdijk Oost te Jaarsveld	2013-2023	26-06-2013
Lopikerweg Oost 1a (Chinees restaurant)	nrb	nrb
Dorpshuis Benschop	nrb	nrb

Bovenstaande kapitaalgoederen worden planmatig beheerd. Financiering verloopt door jaarschijven die door de raad worden vastgesteld.

Er kan een aantal soorten van onderhoud worden onderscheiden:

- Dagelijks onderhoud dat tot doel heeft om het gebouw en de installaties in een toestand te houden die voor de dagelijkse functievervulling noodzakelijk is. Voor dit kleinschalige onderhoud, vaak in de vorm van aanschaf van klein materiaal, zijn in de exploitatiebegroting jaarlijks bedragen opgenomen. In het MJOP valt dit onder vast onderhoud.
- Periodiek onderhoud waarbij in de regel geen vernieuwing plaatsvindt, zoals bijvoorbeeld binnen schilderwerk. Dit betreft terugkerend onderhoud met een zekere cyclus. In het MJOP valt dit onder variabel onderhoud.
- Groot onderhoud, waarbij veelal onderdelen van het gebouw of de installaties moeten worden vervangen (zoals vernieuwing van een dak of vervanging van de cv-installatie).

d. Financiering

Financiering:

Bij het aantrekken van financiering voor een periode van één jaar en langer gelden de volgende uitgangspunten:

Financieringen worden alleen aangetrokken ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak. Financiering met externe financieringsmiddelen wordt zoveel mogelijk beperkt door primair de beschikbare interne financieringsmiddelen te gebruiken om het renterisico te minimaliseren en het renteresultaat te optimaliseren.

Het enige toegestane instrument voor het aantrekken van financieringsmiddelen is de onderhandse geldlening. De gemeente vraagt telefonisch offertes bij minimaal drie instellingen voordat een financiering wordt aangetrokken. Deze offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

Langlopende uitzetting:

Bij het uitzetten van middelen uit hoofde van de treasuryfunctie voor een periode van één jaar en langer geldt het uitgangspunt dat uitzetting uitsluitend gedaan kan worden onder de genoemde voorwaarden van renterisicobeheer. De gemeente vraagt telefonisch offertes bij minimaal drie instellingen voordat een uitzetting wordt gedaan. Deze offertes worden door de gemeente schriftelijk vastgelegd.

Relatiebeheer

De gemeente beoogt het realiseren van gunstige c.q. marktconforme condities voor af te nemen financiële diensten. Hiervoor gelden de volgende uitgangspunten:

Bankrelaties dienen wat betreft hun kredietwaardigheid minimaal te voldoen aan de eisen van Nederlandse overheden en andere publiekrechtelijke lichamen met een solvabiliteitsratio van 0%;

Financiële instellingen (kredietinstellingen, beleggingsinstellingen, effecteninstellingen, verzekeraars en pensioenfondsen) dienen onder Nederlands, of anderszins EER1-toezicht te vallen, zoals De Nederlandse Bank en de Verzekeringkamer.

Tussenpersonen dienen geregistreerd te staan bij de Autoriteit Financiële Markten (AFM) en daarvan een vergunning als makelaar te hebben ontvangen.

Kasbeheer

Om de kosten van het geldstromenbeheer te beperken, wordt het liquiditeitsgebruik beperkt door de geldstromen op gemeenteniveau op elkaar en de liquiditeitsplanning af te stemmen. Hierbij wordt erop toegezien dat de liquiditeitspositie voldoende is om te garanderen dat de verplichtingen tijdig kunnen worden nagekomen.

Het betalingsverkeer wordt elektronisch uitgevoerd door Bank Nederlandse Gemeenten.

Kasgeldlimiet

Wettelijk is er een maximum gesteld aan het bedrag van de netto vlottende schuld van gemeenten. Dit maximum wordt de kasgeldlimiet genoemd. De vlottende schuld mag deze limiet niet overschrijden. De kasgeldlimiet is sinds 1 januari 2003 vastgesteld op 8,5% van het begrotingstotaal bij aanvang van het dienstjaar. Voor 2021 is dit een bedrag van € 2,75 miljoen. Elk kwartaal wordt de gemiddelde korte financiering voor dat kwartaal getoetst aan de kasgeldlimiet.

Renterisico-norm

De renterisico-norm is een beheersmaatregel om renterisico's zoveel mogelijk te vermijden. Met het hanteren van de norm wordt voorkomen dat bijvoorbeeld voor een aantal leningen de renteherziening op hetzelfde moment plaatsvindt, zodat een eventuele stijging daarvan niet ineens tot veel hogere lasten leidt.

Met de norm wordt dus een spreiding van dit soort risico's beoogd. Aangezien de gemeente Lopik op dit moment geen langlopende leningen kent en niet verwacht in 2020, is de norm voor 2021 niet berekend. Op het moment dat langlopende leningen aangetrokken dienen te worden, wordt hiermee rekening gehouden.

Saldo- en liquiditeiten beheer

Voor het saldobehoor en het liquiditeiten beheer gelden de volgende specifieke richtlijnen. Indien er een liquiditeitsbehoefte ontstaat, kan de gemeente kortlopende middelen aantrekken. Hierbij wordt de kasgeldlimiet niet overschreden. Toegestane instrumenten bij het aantrekken van kortlopende middelen zijn daggeld, kasgeldleningen en kredietlimieten op rekening courant.

Toegestane instrumenten bij het uitzetten van gelden voor een periode korter dan één jaar zijn rekening-courant, daggeld, spaarrekening en deposito's. De gemeente streeft naar concentratie van de liquiditeiten binnen één rente compensatiecircuit bij de bank met de gunstigste condities. 2014 is het eerste volledige jaar, dat overtollige kasgeldmiddelen boven de voorgeschreven limiet dagelijks zijn gestald bij het Rijk door middel van "schatkistbankieren". De stand van de bij het Rijk gestalde middelen wordt bij de jaarrekening verantwoord op de balans onder het kopje "uitzettingen < 1 jaar".

Financieringsbehoefte en leningenportefeuille

De gemeente Lopik heeft op dit moment geen langlopende leningen in portefeuille. Voor de financieringsbehoefte worden de eigen financieringsmiddelen gebruikt en daarnaast wordt gebruikt gemaakt van de zogenaamde kasgeldleningen (kortlopende leningen).

EMU-saldo

In 2010 is tussen het Rijk en gemeenten afgesproken dat voor alle gemeenten tezamen een toegestane EMU-begrenzing wordt gehanteerd van -0,5 BBP. Voor gemeenten zijn individuele referentiewaarden uitgerekend afhankelijk van het aandeel in de algemene uitkering. Tegelijkertijd met de begrotingsstukken wordt een EMU-saldo berekening voor de gemeente Lopik ingediend bij het CBS. Op grond van deze begroting ziet de in te dienen EMU berekening er als volgt uit.

	EMU-saldo	2019	2020	2021
	(bedragen x € 1.000)			
1	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	375	-4.273	-3.070
2	Mutatie (im)materiële vaste activa	3.621	2.620	-1.528
3	Mutatie voorzieningen	323	0	238
4	Mutatie voorraden (incl. bouwgrond in exploitatie)			
5	Verwachte boekwinst bij verkoop effecten en verwachte boekwinst bij verkoop (im)materiële vaste activa			
	Berekend EMU-saldo	2.923	8.714	689

e. Bedrijfsvoering

Inleiding

De paragraaf Bedrijfsvoering is van belang bij de ondersteuning van een succesvolle uitvoering van de programma's.

Met de wijziging van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) zijn de kostenplaatsen komen te vervallen. Daarvoor in de plaats vindt een toerekening van overheadkosten naar het nieuwe programma bestuur en ondersteuning plaats.

(overhead verplaatsen naar laatste onderdeel van de paragraaf)

Borgen van privacy en informatieveiligheid

We geven voortdurend aandacht aan privacy en informatieveiligheid door maatregelen te implementeren om aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) en Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) te voldoen. Dit doen we onder andere door het vergroten van bewustwording en het op peil houden van bewustzijn omtrent privacy en informatieveiligheid en de dagelijkse werkzaamheden op het gebied van privacy zoals het sluiten van verwerkersovereenkomsten, het behandelen van AVG-privacyrechten van betrokkenen, het behandelen van datalekken en geven van advies op privacyvraagstukken uit de organisatie. We verantwoorden ons over informatieveiligheid met de Eenduidige Normatiek Single Information Audit (ENSIA).

Personeel en organisatie

Raad

Bij wet is vastgelegd dat een gemeente met de omvang van Lopik 15 raadsleden kent. In Lopik zijn deze 15 leden verdeeld over 6 verschillende partijen. De burgemeester is voorzitter van de raad. Bij de uitvoering van zijn taken wordt de raad organisatorisch ondersteund door de griffie. De griffie bestaat uit de griffier en een griffiemedewerkster.

College

Het college bestaat naast de burgemeester uit twee wethouders.

De burgemeester is voorzitter van het college.

De tijdsbesteding norm voor de wethouders bedraagt 1,8 fte. Wij blijven hiermee ruimschoots binnen de wettelijk maximaal toegestane norm (3,3 fte).

Ambtelijke organisatie

De ambtelijke organisatie is belast met het voorbereiden en uitvoeren van beleid en alle ondersteunende activiteiten die daarvoor nodig zijn. De basis hiervoor is het bedrijfsvoeringconcept van integraal management, met als beoogd resultaat: zo doeltreffend en doelmatig mogelijk omgaan met (financiële) middelen en het leveren van een passende dienstverlening.

De gemeentelijke organisatie is sinds 2018 ingericht in 3 afdelingen en een staf:

- Afdeling Dienstverlening
- Afdeling Strategie, Beleid en Projecten
- Afdeling Bedrijfsvoering

Ontwikkelingen

Door-ontwikkeling van de organisatie

De vaststelling van Waardevol Lopik heeft gevolgen voor de doorontwikkeling van onze werkorganisatie. Daarnaast is bij het debat op 7 juli 2020 (Nota van Uitgangspunten) bepaald dat in maart 2021 wederom gesproken wordt over de toekomst van Lopik.

Conform de routekaart wordt door de raad de richting van de gemeente vastgesteld, waarna de inrichting van de organisatie wordt opgepakt. Om de juiste medewerkers te vinden gebruiken we diverse wervingsmethodes. Ook recruitmentbureaus worden ingezet voor moeilijk te vervullen functies.

Garantiebanen

Op grond van de Participatiewet moeten werkplekken worden gecreëerd voor mensen met een arbeidsbeperking. Inmiddels zijn drie medewerkers succesvol geplaatst op een garantiebaan.

De Wet normalisering rechtspositie ambtenaren

Op 1 januari 2020 is de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra) in werking getreden. Vanaf dat moment is het Burgerlijk Wetboek (BW) van toepassing op alle arbeidsrelaties bij de overheid. Dit geldt dus ook voor de arbeidsrelaties binnen de gemeente Lopik. De rechtspositie van de ambtenaren bij de gemeente Lopik wordt vanaf dat moment bepaald door het BW, de cao Gemeenten, de Wet op de cao, de individuele arbeidsovereenkomst en het personeelshandboek. De ambtenaren binnen de gemeente Lopik behouden wel hun ambtelijke status, waardoor de Ambtenarenwet 2017 vanaf 2020 ook (nog steeds) op hen van toepassing is.

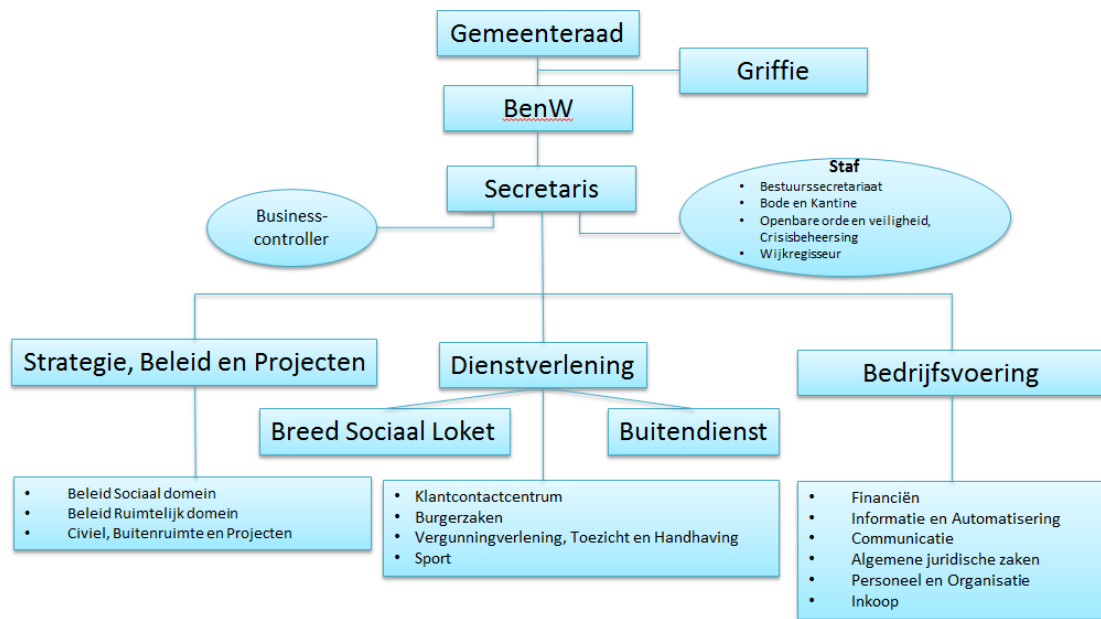
De WNRA heeft ook financiële gevolgen. Vanaf 2020 moeten we een transitievergoeding betalen bij ontslag aan medewerkers van wie de tijdelijke arbeidsovereenkomst niet wordt verlengd.

Organisatiestructuur en formatie

De structuur ziet er als volgt uit:

Organogram 2019

De bijbehorende formatie ziet er voor 2021 als volgt uit:

Omschrijving	2021
(in fte)	
Gemeentesecretaris	1,00
Controller	1,00
Functionaris gegevensbescherming	0,25
Wijkregisseur	1,00
Staf	7,00
Afdeling Bedrijfsvoering	23,90
Afdeling Dienstverlening	28,32
Team Gemeentewerken	25,17
Afdeling Strategie, Beleid en Projecten	19,61
Totaal	107,25

In 2021 is de formatie met 3,4 fte gestegen ten opzichte van 2020. Dit is het gevolg van de volgende mutaties:

Omschrijving	Fte
Financiën	1
Wijkteams	1,1
Riolering	0,5
Ruimtelijke ordening	1,1
Wijkregisseur	1
Bij Dienstverlening -1,28 (2x WIA-uitkering geworden).	-1,3
Totaal	3,4

Formatieoverzicht voorgaande jaren

Omschrijving (in fte)	2018	2019	2020
Gemeentesecretaris	1,00	1,00	1,00
Controller		1,00	1,00
Functionaris gegevensbescherming		0,25	0,25
Staf		5,79	6,90
Afdeling Bedrijfsvoering	22,13	21,74	23,32
Afdeling Dienstverlening	23,83	26,81	25,84
Team Gemeentewerken	24,61	26,17	26,17
Afdeling Strategie, Beleid en Projecten	25,63	17,71	19,32
Totaal	97,20	99,87	103,80

Wettelijke beleidsindicatoren

Indicator	Beschrijving	Eenheid	Rekening 2019	Begroting 2020	Begroting 2021
Formatie	Het aantal fte per 1.000 inwoners	Aantal	6,9	7,17	7,41
Bezetting	Het aantal fte per 1.000 inwoners	Aantal	6,25		
Apparaatskosten (exclusief griffie)	Kosten per inwoner	Euro		€ 516,04	611
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	% + Euro	34,71% € 2.977.134		
Overhead	% van totale lasten	%	13,84%	25,4%	27%

Aanvullende kengetallen personeel en organisatie

Voor uw beeldvorming hebben we in onderstaande tabel een aantal aanvullende kengetallen opgenomen.

Omschrijving (per 1-1-2020)		fulltime	parttime
Aantal personeelsleden organisatie	99	44,4%	55,6%
Aantal mannen	41	32,3%	9,1%
Aantal vrouwen	58	12,1%	46,5%
Gemiddelde leeftijd	50,3		
Percentage ziekteverzuim (2019)	4,67%		

*Het ziekteverzuim 1^e helft 2020 is 6,24%.

Overhead

Onder overhead wordt verstaan alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. In de programma's worden de kosten van het primaire proces opgenomen.

Overhead bestaat in elk geval uit:

1. Leidinggevenden primair proces (hiërarchisch). Het betreft alle hiërarchische leidinggevenden in het primair proces. Zij hebben een personele

- verantwoordelijkheid waaronder het voeren van functioneringsgesprekken. Niet: projectleiding en -coördinatoren.
2. Financiën, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie. Het betreft functies als (business)controller, financieel adviseurs en specialisten, planning & control, financiële verantwoording, administratieve organisatie, risicomanagement, (EDP) auditing, interne kwaliteitszorg, toezicht en controle gericht op de eigen organisatie.
 3. P&O / HRM. Het betreft salarisadministratie, P&O / HRM advies, organisatie- en formatieadvies, OR-ondersteuning, mobiliteitscentrum, coaching, leren en ontwikkelen, bedrijfsmaatschappelijk werk, ARBO, recruitment, arbeidsvoorwaarden, HR control. Het is exclusief opleidingen door P&O gegeven en gericht op de directe uitvoeringspraktijk.
 4. Inkoop (inclusief aanbesteding en contractmanagement).
 5. Interne en externe communicatie. Niet: klantcommunicatie, projectcommunicatie en medewerkers die bij een projectbureau werken.
 6. Juridische zaken. Het betreft juridische medewerkers (AJZ) die op de afdeling werken of belast zijn met een bedrijfsvoeringstaak op een afdeling. Niet: verdere afhandeling van bezwaar- en beroepschriften. Niet: juristen die primaire taken verrichten (bijv. vergunningverlening).
 7. Bestuurszaken en bestuursondersteuning. Het betreft bestuursadviseurs en -ondersteuners, zijnde de ambtelijke ondersteuning en beleidsadvisering van de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders. Niet: raadsgriffie (behoort tot facilitering bestuursorganen).
 8. Informatievoorziening en automatisering (I&A). Het betreft medewerkers informatisering en automatisering, systeem-en netwerkbeheer, werkplekondersteuning, helpdesk, ontwikkeling ICT-projectmanagement, technisch applicatiebeheer en functioneel applicatiebeheer dat door bedrijfsvoering medewerkers wordt gedaan (het is exclusief functioneel beheer ten behoeve van primaire proces systemen).
 9. Facilitaire zaken en Huisvesting. Dit is inclusief receptie, beveiliging en catering en gebouwenbeheerders.
 10. Digitale Informatie Voorziening (DIV). Het betreft medewerkers die kaders stellen en richtlijnen ontwikkelen, zich bezighouden met expertise-ontwikkeling, adviseren bij procesinrichting en –aansluitingen op e-depot, DMS inrichten en beheren, zich bezighouden met postregistratie en e-depot, archiefonderzoeken en coördineren (niet zijnde leidinggevende), fysieke en digitale documenten verwerken, vernietigen en overbrengen en fysiek en digitaal archief opbouwen en beheren.
 11. Managementondersteuning primair proces. Het betreft secretariaten, office management en management assistentie in het primair proces.

f. Verbonden partijen

De paragraaf verbonden partijen beoogt inzicht te geven in:

- a. De visie op de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
- b. De lijst van verbonden partijen.

“Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft. Een financieel belang [is] een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht” (artikel 1, lid b t/m d BBV).

De gemeente Lopik kan bepalen of zij een taak zelf uitvoert of uitbesteedt. De keuze die zij hierin maakt, is afhankelijk van welke aanpak de beste garantie geeft dat de taak wordt uitgevoerd op de wijze die de gemeente voor ogen heeft.

Vanuit het perspectief van bedrijfsvoering hebben verbonden partijen een met interne afdelingen vergelijkbare positie in de totstandkoming van de producten en diensten waarmee de gemeente haar maatschappelijke effecten realiseert. De gemeente Lopik dient voldoende inhoudelijk en financieel toezicht te houden op de uitvoering van de taken die zijn uitbesteed, want zij blijft verantwoordelijk voor deze uitvoering en draagt ook de financiële risico's.

Dit toont het belang van een permanent volledig beeld van verbonden partijen en een degelijke organisatie van de beheersing en de informatievoorziening. De paragraaf Verbonden partijen presenteert de verbonden partijen en de kenmerken die relevant zijn voor de bedrijfsvoering van de gemeente Lopik.

Verbonden partijen

Lopik heeft bestuurlijke en financiële belangen in meerdere verbonden partijen, waaronder gemeenschappelijke regelingen, samenwerkingsverbanden en vennootschappen.

Hieronder volgt per verbonden partij de voor de bedrijfsvoering van de gemeente Lopik meest relevante informatie en het financiële belang. Het financiële belang komt tot uitdrukking door de in 2021 te betalen bijdragen aan de diverse verbonden partijen.

Gemeenschappelijke regelingen

a. GGD regio Utrecht

Financiële belang € 580.000 voor de taken Jeugdgezondheidszorg; Openbare gezondheidszorg; en Toezicht; aangevuld met specifieke projecten

De exploitatie van de GGDrU vindt plaats onder verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten. Jaarlijks wordt in juni de begroting van het daaropvolgende jaar door het Algemeen Bestuur vastgesteld. De kosten van de GGDrU worden zoveel mogelijk vertaald naar producten. Bij het opstellen van de jaarrekening wordt ook gekeken naar de resultaten per product. De meest recente begroting en jaarrekening zijn toegankelijk via de website van de GGDrU.

Risico's In 2014 is de kwetsbaarheid van de ondersteunende delen van de organisatie vastgesteld. Er loopt een verbeter en ombuigingsplan 2018-2021. Het project is in uitvoering.

Bron www.ggdru.nl

b. Afval Verwijdering Utrecht

Financiële belang € 611.000.
Uitgangspunt bij het financieel beleid zijn de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling. Tegenover de uitgaven staan de bijdragen van de deelnemende gemeenten. Dit zijn in beginsel de enige inkomsten van de AVU. De enige andere inkomsten bestaan uit rente van de rekening courant, en (incidenteel) een dividenduitkering. AVU kent in beginsel geen reserves en/of voorzieningen. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden in dat jaar verrekend met de deelnemende gemeenten.

Risico's Alle kosten worden doorberekend aan de deelnemers. Hierdoor kunnen schommelingen optreden in het jaarlijks te betalen bedrag.

Bron www.avu.nl

c. Veiligheidsregio Utrecht (VRU)

Financiële belang € 841.000.

Uitgangspunt bij het financieel beleid zijn de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling. Tegenover de uitgaven staan de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De VRU ontvangt tevens een uitkering rechtstreeks van het Rijk. De VRU houdt reserves en voorzieningen aan en is zelfstandig bevoegd leningen aan te trekken. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden in dat jaar verrekend met de deelnemende gemeenten.

Risico's De belangrijkste risico's die zijn geïdentificeerd, geclassificeerd en gekwantificeerd zijn Openbaar meldsysteem, meldkamer en Vijfheerenlanden

Bron www.vru.nl

d. Werk en inkomen Lekstroom

Financiële belang € 3.020.367

Uitgangspunt bij het financieel beleid zijn de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling. Tegenover de uitgaven staan de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De WIL keert op grond van delegatie van de gemeente Lopik bijstandsuitkeringen uit. De verantwoording naar het Rijk (BUIG-uitkering) blijft een verantwoordelijkheid van de gemeente Lopik.

Risico's -De kosten kunnen hoger/lager uitvallen door meer/minder cliënten. Dit werkt ook door in de uitvoeringskosten en bijdrage van de deelnemers.

Bron -
www.wil-lekstroom.nl

e. Gemeenschappelijke regeling RHC Rijnstreek en Lopikerwaard

Financiële belang € 60.459.

Algemene belang Op grond van de Archiefwet moeten besturen van overheden er zorg voor dragen dat hun archieven in goede en geordende staat verkeren. De uitvoering van deze bepaling geschiedt via archiefdiensten. Op grond van diezelfde wet zijn alle overheidsarchieven van 20 jaar en ouder in principe openbaar en voor iedereen kosteloos te raadplegen. De gemeenten en het Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden werken onderling samen met het doel het bepaalde in art. 32, lid 1 en 2, en artikel 37, lid 1 en 2 van de Archiefwet-1995 gezamenlijk te doen verrichten

Risico's De risico's ten aanzien van deelname zijn beperkt.

Bron www.rhcrijnstreek.nl

f. Recreatieschap Stichtse Groenlanden

Financiële belang € 64.000.

Risico's Hert recreatieschap meldt tekorten op GR Recreatieschap Midden Nederland dat doorwerkt naar De Stichtse Groenlanden.

Bron www.recreatiemiddennederland.nl

g. Regionale uitvoeringsdienst Utrecht

Financiële belang € 376.000.

Uitgangspunt bij het financieel beleid zijn de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling. Tegenover de uitgaven staan de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De RUD ontvangt rechtstreeks een doeluitkering van de provincie Utrecht. De RUD houdt reserves en voorzieningen aan. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden in principe in dat jaar verrekend met de deelnemende gemeenten.

Bron www.rudutrecht.nl

h. Belastingamenwerking gemeenten en hoogheemraadschap Utrecht

Financiële belang € 195.000.

Uitgangspunt bij het financieel beleid zijn de bepalingen in de gemeenschappelijke regeling. Tegenover de uitgaven staan de bijdragen van de deelnemende gemeenten. De BghU houdt reserves en voorzieningen aan en is zelfstandig bevoegd leningen aan te trekken. Alle in enig jaar gemaakte kosten worden in principe in dat jaar verrekend met de deelnemende gemeenten.

Bron www.bghu.nl

Deelname in vennootschappen

i. BNG Bank N.V, Den Haag

Financiële belang	De gemeente bezit aandelen van de BNG. Op deze aandelen wordt jaarlijks dividend uitgekeerd waarvan de hoogte mede afhankelijk is van de bedrijfsresultaten. De gemeente bezit 26.442 aandelen (van € 2,50 nominaal per aandeel). Gedurende het begrotingsjaar hebben zich geen veranderingen voorgedaan in de belangen van aandeelhouders in BNG Bank
Bestuurlijk belang	Stemrecht naar rato aandelenbezit
Bron	www.bngbank.nl

j. Vitens N.V.

Openbaar belang	De gemeente bezit aandelen Vitens. In 2006 heeft er een fusie plaatsgevonden met Hydron Flevoland en Vitens, hetgeen inhoudt dat wij met ingang van 29 september 2006 eigenaar zijn van aandelen Vitens.
Financiële belang	Op de aandelen wordt jaarlijks dividend uitgekeerd waarvan de hoogte mede afhankelijk is van de bedrijfsresultaten. De gemeente bezit ter zake 11.619 aandelen die op naam gesteld zijn en waarvan geen bewijzen worden uitgegeven.
Bron	www.vitens.nl

Stichtingen

k. Stichting Urgentieverlening West-Utrecht.

Openbaar belang Het behandelen van aanvragen voor een urgentieverklaring van woningzoekenden voor een sociale huurwoningen uit de regio West-Utrecht.

De verklaringen worden afgegeven door de stichting op basis van de Huisvestingsverordening regio Utrecht 2019, gemeente Lopik. Deze is vastgesteld door de gemeenteraad. Er is geen eigen visie van de stichting voor de realisatie van de doelstelling uit de programma's van de begroting. De stichting voert de huisvestingsverordening gedeeltelijk uit bij mandaatbesluit van de deelnemende gemeenten. De deelnemende gemeenten zijn de gemeente De Ronde Venen, Lopik, Montfoort, Oudewater, Stichtse Vecht en Woerden.

Bron Jaarstukken Stichting Urgentieverlening West-Utrecht

g/h. Stichting WerkwIJS/ Stichting WerkwIJS Schoon

Bestuurlijk belang

De stichtingen bieden beschut werk en schoonmaakwerk voor met name de inwoners met een wsw-indicatie. De gemeente Lopik en de stichtingen hebben hiervoor een DVO afgesloten.

De stichting WerkwIJS organiseert beschutte werkplekken voor inwoners die daardoor door de gemeente Lopik (en de gemeenten Nieuwegein, IJsselstein en Vijfheerenlanden) worden aangedragen.

De stichting WerkwIJS Schoon organiseert schoonmaak werkplekken voor inwoners die daardoor door de gemeente Lopik (en de gemeenten IJsselstein, Stichtse Vecht en De Ronde Venen) worden aangedragen.

De stichtingen worden geleid door een directeur bestuurder en een raad van commissarissen (RvC). De RvC bestaat uit bestuurders van de deelnemende gemeenten. Voor Lopik is dit de portefeuillehouder werk en inkomen.

De gemeenten hebben garanties gegeven voor het aantal werkplekken in 2019 en 2020.

Bron www.werkwijss.nl

g Grondbeleid

In algemene zin is grondbeleid een middel om beleidsinhoudelijke doelstellingen uit het sectorale en ruimtelijke beleid te verwezenlijken en het biedt daarvoor een aantal instrumenten. Daarnaast beoogt het grondbeleid het genereren van geld dat kan worden ingezet voor doeleinden van algemeen belang, zoals herstructureringsprojecten, kwaliteitsverbetering openbaar gebied, verkeersinfrastructuur, voorzieningen voor onderwijs en welzijn en natuur en recreatie.

Buiten de lopende ontwikkelingen in Lopik is er vooralsnog geen aanleiding om een actieve rol te vervullen daar waar het gaat om het verwerven van gronden voor woningbouw- en bedrijfsterreinontwikkeling. Dit beleid betekent dat hiervoor geen strategische grondposities worden ingenomen. In het kader van de gebiedsontwikkeling, onder andere ter uitvoering van het Landschapsontwikkelingsplan, kan dit wel het geval zijn.

De gemeente is overigens als verkopende partij in beeld voor gronden op het voormalige MOB-complex Jaarsveld en in het centrumplan van Lopik-dorp.

Bijlage

Wettelijke beleidsindicatoren

In dit overzicht zijn de meeste actuele cijfers verwerkt.

Indicator	Eenheid	Periode	Waarde
Woonlasten éénpersoonshuishouden Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een één-persoons-huishouden betaalt aan woonlasten.	euro	2017 2018 2019 2020	673 687 707 797
Woonlasten meerpersoonshuishouden Het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meer-persoons-huishouden betaalt aan woonlasten.	euro	2017 2018 2019 2020	783 822 859 963
WOZ-waarde woningen De gemiddelde WOZ-waarde van woningen.	dzd euro	2016 2017 2018 2019	268 270 274 291
Demografische druk De som van het aantal personen van 0 tot 20 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 20 tot 65 jaar.	%	2017 2018 2019 2020	71,3 72,6 71,7 71,9
Winkeldiefstal Het aantal winkeldiefstallen per 1.000 inwoners.		2016 2017 2018	0,0 0,4 0
Geweldsmisdrijven Het aantal geweldsmisdrijven per 1.000 inwoners.	aantal per 1.000 inwoners	2016 2017 2018	2,5 1,8 1,7
Diefstal uit woning Het aantal diefstallen uit woningen per 1.000 inwoners.	aantal per 1.000 inwoners	2016 2017 2018	1,4 1,1 0,7
Vernieling en beschadiging Het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inwoners.	aantal per 1.000 inwoners	2016 2017 2018	4,9 3,9 2,8
Verwijzingen Halt Het aantal verwijzingen naar Halt per 10.000 inwoners in de leeftijd van 12-17 jaar.	aantal per 10.000 inwoners	2016 2017 2018 2019	82 22 30 6
Jongeren met delict voor rechter Het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen.	%	2013 2014 2015 2016	1,11 0,83 0,68 1
Banen Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	per 1.000 inw 15-64jr	2016 2017 2018 2019	560,5 573,2 774,0 596,5
Vestigingen Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar.	per 1.000 inw 15-64jr	2016 2017 2018 2019	154,3 155,6 157,0 164,3
Netto arbeidsparticipatie Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking.	%	2016 2017 2018 2019	69,0 70,0 71,4 72,3
Funciemenging De funciemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen		2016	48,8

Programmabegroting Gemeente Lopik 2021-2024

en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.		2017 2018 2019	49,3 49,3 50,2
Voortijdige schoolverlaters totaal (VO + MBO) % Het percentage van het totaal aantal leerlingen (12 - 23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkwalificatie, het onderwijs verlaat.	%	2016 2017 2018	1,4 1,6 1,3
Absoluut verzuim Het aantal leerplichtigen (5-18 jaar) dat niet staat ingeschreven op een school, per 1.000 leerlingen.	per 1.000 leerlingen	2016 2017 2018 2019	0,76 1,58 1,85 1,9
Relatief verzuim Het aantal leerplichtigen (5-18 jaar) dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 leerlingen.	per 1.000 leerlingen	2016 2017 2018	19,87 33,57 18,46
Niet-sporters Het percentage inwoners dat niet sport ten opzichte van het totaal aantal inwoners.	%	2015 2016	55,2 53,3
Bijstandsuitkeringen Het aantal personen met een bijstandsuitkering, per 1.000 inwoners.	per 1.000 inw 18jr eo	1e hj '16 2e hj '16 1e hj '17 2e hj '17 1e hj '18 2e hj '18 2e hj '19	14,7 15,7 15,5 16,4 15,5 15,2 15,8
Lopende re-integratievoorzieningen Het aantal re-integratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	per 1.000 inw 15-65jr	1e hj '16 2e hj '16 1e hj '17 2e hj '17 1e hj '18 1e hj '19 2e hj '19	17,1 16,1 17,0 18,1 22,1 8,89 10,5
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement Een maatwerkarrangement is een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de Wmo. Voor de Wmo gegevens geldt dat het referentiegemiddelde gebaseerd is op 327 deelnemende gemeenten.	per 1.000 inw	2e hj '16 1e hj '17 2e hj '17 1e hj '18 2e hj '19	25 25 26 28 22,1
% kinderen in uitkeringsgezin Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	%	2013 2014 2015 2018	3,17 3,51 3,56 4
% werkloze jongeren Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar).	%	2013 2014 2015 2017	0,30 0,07 0,72 1
Jongeren met jeugdhulp Het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	% van alle jongeren tot 18 jaar	1e hj '16 2e hj '16 1e hj '17 2e hj '17 1e hj '18 2e hj '18 2e hj '19	6,4 7,0 6,7 7,8 7,8 8,4 9,7
Jongeren met jeugdreclassering Het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar).	%		n.b.
Jongeren met jeugdbescherming Het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar.	%	1e hj '16 2e hj '16 1e hj '17 2e hj '17 1e hj '18 2e hj '18	1,2 1,1 1,1 1,1 1,1 0,9

Programmabegroting Gemeente Lopik 2021-2024

		2e hj '19	1,4
Omvang huishoudelijk restafval		2015	176
De hoeveelheid restafval per bewoner per jaar (kg)	kg per inwoner	2016	163
		2017	135
		2018	128
Hernieuwbare elektriciteit		2015	29,7
Hernieuwbare elektriciteit is elektriciteit die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa.	%	2016	28,8
		2017	25,9
		2018	24,6
Nieuw gebouwde woningen		2014	4,5
Het aantal nieuwbouwwoningen, per 1.000 woningen.	aantal per 1.000 woningen	2015	19,9
		2016	5,5
		2018	13,6